

glasilo organizacije združenega dela Iskra in
tovarna baterij Zmaj Ljubljana

SPLOŠNO IZOBRAŽEVALNA
KNJIŽNICA

61290 GROSUPLJE
Adamičeva 15

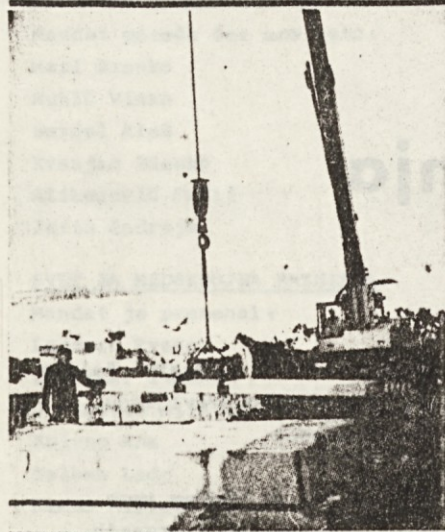

naš glas

3

marec

1976 letnik XI

V tej številki objavljamo:

ČLANI ORGANOV UPRAVLJANJA

KAKO SMO POSLOVALI

BRIGADIRSKI "HOORUK"

MLADI "ISKRE" V POREČU

NALOGE SAMOZAŠČITE

GRADIMO OBJEKT ZMAJA

Z LETOŠNJEGA PRAZNOVANJA

RAZISKAVE IN RAZVOJ

OB STOTI OBLETNICI
CANKARJEVEGA ROJSTVA

V BAŠANIJO ZA 60 DIN

ZAKAJ SMO TAKŠNI

BOLEZEN NAŠEGA ČASA

LJUBITELJI PLANIN

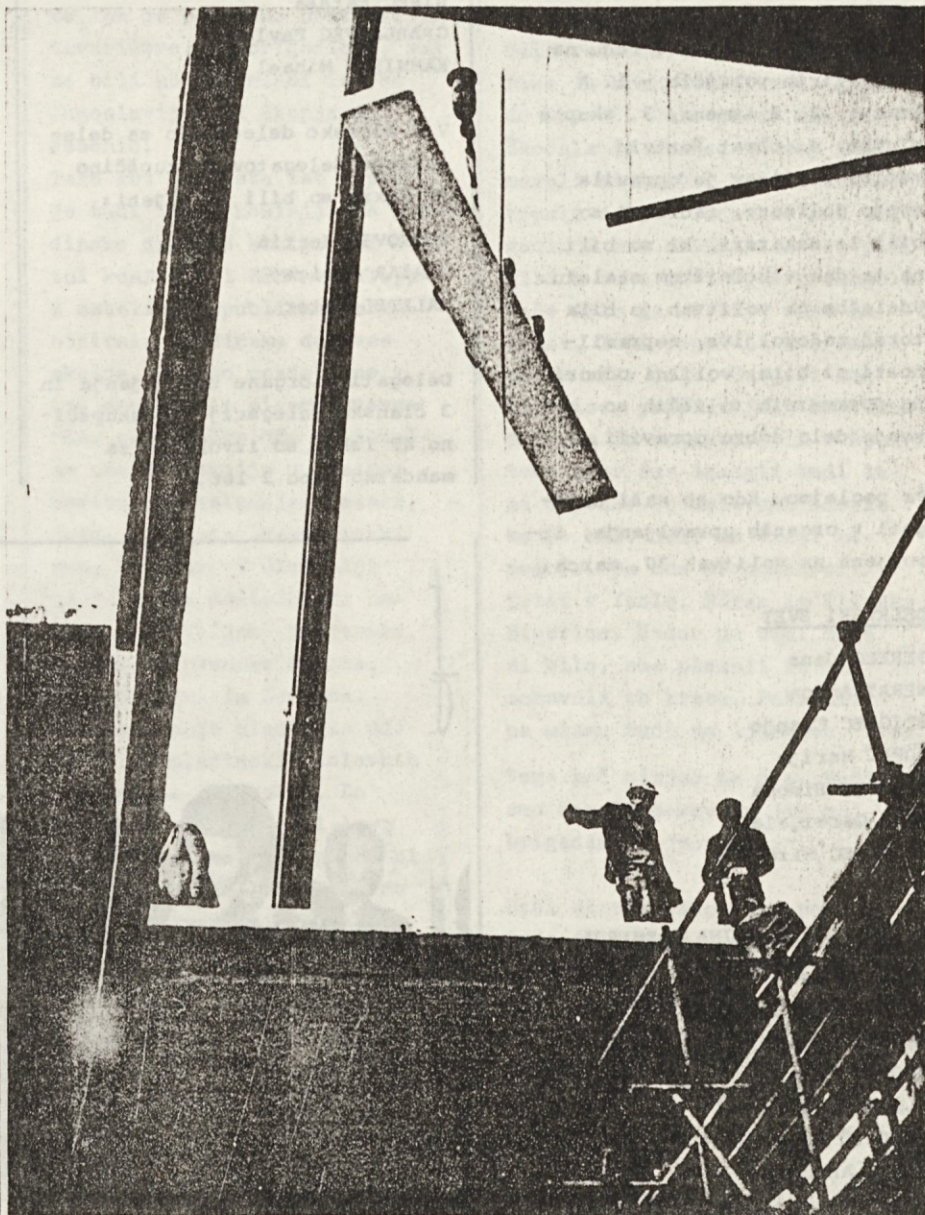
POHOD NA STOL

GRESTE Z NAMI

RECEPT ZA INFARKT

OJ, TA NORI PUST

ZADNJE NOVICE Z GRADBIŠČA

Delo na objektu Zmaja napreduje po planu. Posnetek je z dne
26.II.1976, ko so delavci "Tehnike" začeli pokrivati streho.

SPLOŠNO IZOBRAŽEVALNA KNJIŽNICA
GROSUPLJE p. o.

člani organov upravljanja

30. marca 1976 navsezgodaj zjutraj so se odprla vrata vseh štirih lepo okrašenih volišč v tovarni Zmaj in prvi volilci so oddali svoje glasove za kandidate v organe upravljanja tovarne in za 3 člansko delegacijo za skupščino ZP Iskra. Volitve so potekale v redu na vseh štirih voliščih - 1. A izmena, 2. B izmena, 3. skupne službe, 4. obrat Šentvid - večina volilcev je opravila svojo dolžnost, zadržani so bili le nekateri, ki so bili na ta dan v bolniškem staležu. Udeležba na volitvah je bila torej zadovoljiva, nepravilnosti ni bilo, volilni odbori na posameznih voliščih so svoje delo dobro opravili.

Pa pogledjmo, kdo so naši delegati v organih upravljanja, izvoljeni na volitvah 30. marca:

DELAVSKI SVET

GEREEC Jana
NERAT Anton
ŠTIGLEC Franjo
KOPAČ Marija
GERMŠEK Simona
DRAB Gabrijela
KRAŠEVEC Miro

SVET ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA

JELEN Jože
LEVANČIČ Kati
TRATNIK Janez
OROŽIM Tone
GLUMAC Anica
DROBNIČ Jože
GAMZE Anica

SVET ZA NOTRANJO SAMOUPRAVNO KONTROLO

MIKLAVEC Stanka
RUS Marija
JAKOMIN Milan
GUMILAR Zdenka
SIREC Nataša
GRABLJEVEC Pavla
KAMNIKAR Mihael

V 3 člansko delegacijo za delegiranje delegatov v skupščino ZP Iskra so bili izvoljeni:

BUTKOVIČ Martin
GLAŽAR Jožica
ZALETEL Peter

Delegati v organe upravljanja in 3 člansko delegacijo za skupščino ZP Iskra so izvoljeni za mandatno dobo 2 let.

Novoizvoljenim delegatom želimo pri delu v samoupravljanju veliko uspeha.

Prav pa je, da obenem vemo, katerim delegatom v organih upravljanja in delegaciji za skupščino ZP Iskra je prenehal mandat v letošnjem letu in kdo so delegati, ki jim mandat poteče ob naslednjih volitvah, tj. čez eno leto:

DELAVSKI SVET

Mandat je prenehal:
Zaletel Peter
Medved Alojz
Ulčar Franc
Strah Dragica
Valentak Marija
Srebrnjak Ivanka
Babič Draga

Še nekaj trenutkov in začel se bo sestanek zbora delovnih ljudi

Mandat poteče čez eno leto:

Mazi Branko
Muhič Vinko
Smrdel Aleš
Kranjac Zdenko
Alibegović Fadil
Jerin Andreja

SVET ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA

Mandat je prenehal:

Lendero Franc
Setnikar Ivanka
Jovanović Milivoj
Kolenc Ana
Telban Lado
Namec Marica
Jež Zdravko

Mandat poteče čez eno leto:

Novak Ciril
Suhadolnik Ivanka
Šolar Jože
Tkalec Frančiška
Kozlevčar Franc
Verbič Rozalija

SVET ZA NOTRANJO SAMOUPRAVNO

KONTROLO

Mandat je potekel:

Antončič Slavko
Zadel Peter
Medved Mara
Štirn Viktor
Trdin Ana
Miklič Jelka
Mehmedič Selmo

Mandat poteče čez eno leto:

Majnič Marija
Škof Marija
Novak Marica
Sedej Zalka
Gorišek Fani
Pečnik Gabrijel

3 članska delegacija za skupščino ZP Iskra, ki ji je potekel mandat:

Alibegović Fadil
Brulo Štefan
Grošelj Oto.

V naslednji številki našega glasila bomo poročali, kdo so predsedniki novo konstituiranih organov upravljanja.

Volilna komisija

brigadirski > hooruk <

Brigadirsko življenje je za marsikoga enkratno doživetje.

Biti danes brigadir, pomeni za nas nekaj častnega. Tu lahko pokažemo česa smo sposobni, kaj sploh zmoremo. Še bolj kot to, pa je pomembno bratstvo in tovarišstvo med brigadirji, saj so bili zbrani mladi iz vse Jugoslavije, od Skopja do Jesenic.

Tako kot že vrsto let poprej, je tudi letos komisija za mladinske delovne akcije pri Mesetni konferenci ZSMS v sklopu z ostalimi republikami organizirala mladinske delovne akcije. MDA so razdeljene v tri skupine in sicer: zvezne MDA, republiške MDA in lokalne akcije. Akcije v zveznem merilu so naslednje: Kozara, Sava, Sutjeska, Partizanski put, Moravor. V Sloveniji pa je možna udeležba na naslednjih akcijah: Kozjansko, Brkini, Slovenske gorice, Suha Krajina in Kožbana.

Evidentiranje mladih za udeležbo na mladinskih delovnih akcijah je že steklo. Do sedaj so se prijavili le trije mladinci, kar pa še ni končno število. Letos se ne moremo zgovarjati na slabo obveščенost, saj smo napravili dovolj obširno propagando za MDA 76. Možno je, da mladi ne poznajo brigadirskega življenja.

Vsi smo bili prvič na Brkinskih tleh, v kraju, kamor roka civilizacije še ni posegla, saj je narava še tako lepa, nedotaknjena. Všeč nam je bila prijaznost prebivalcev, ki morajo

trdo delati, da se lahko prežive. Zato pa smo bili ponosni, da smo jim lahko pomagali in jim olajšali delo. Bolj kot s kakšnim drugim darilom, so nas presenetili s prijaznostjo in hvaležnostjo. Naše delo je bilo resnično naporno. Nežne roke in kramp nikakor ne gre do akupaj. Delo pa so nam otežkočale še skale, ki smo jih morali minirati, da smo lahko kopali dalje. Toda ker smo brigadirji smo stisnili zobe, pljunili v roke in težave premagali. Naše delo pa ni bilo samo na trasi. Tudi popoldan smo imeli polne roke dela. Urejali smo časopise, pripravljali kulturni program in se ukvarjali s športom, kjer smo dosegli tudi lepe uspehe. Ob deževnih dnevih ko je bilo delo na trasi nemogoče, pa smo organizirali izlet v Izolo, Biran in Ilirsko Bistrico. Kadar pa tudi tega ni bilo, smo plesali in se zabavali ob kresu. Pozabili pa nismo tudi na ljubezen. Brez tega pač nikjer ne gre. Našli smo dovolj parov in jih po brigadirsko "poročili".

Naši starši vedo, kaj pomeni trdo delo, saj so po vojni zgradili nam lepo novo Jugoslavijo. Zdaj pa smo na vrsti mi in nadaljujmo njihovo delo.

Maks Petavs

kako smo poslovali

Obračun poslovanja za preteklo leto je zaključen. O ustvarjenem celotnem dohodku in dohodku ter njegovi delitvi smo že razpravljali na delavskem svetu in zborih delavcev. Verjetno pa vseeno ne bo odveč, če o tem spregovorimo par besed tudi v našem internem glasilu.

le v manjši meri. Planiran obseg proizvodnje baterij smo dosegli le 78 %.

Indeks izvršitve planiranih količin je po posameznih vrstah baterij različen, več smo proizvedli kot planirali le 3R 12 baterij, kjer je indeks izvršitve proizvodnje 107. Najnižji

jamo prodajo po posameznih vrstah baterij s planirano, vidimo, da so bile prodane večje količine kot planirane pri sledečih vrstah baterij: R 14, R 20 in 6AF 22.

Planiran celotni dohodek je bil dosežen 85 %, ki je bil ustvarjen predvsem iz prodaje lastnih izdelkov, deloma pa tudi iz prodaje trgovskega blaga, kjer je bil celotni dohodek za 42 % večji od planiranega. Stroški poslovanja so bili večji od planiranih, ker so bile cene repromaterialu višje, kot pa je bilo predvideno. Tako je bil dosežen planiran dohodek le 77 %, izplačana masa osebnih dohodkov je bila približno enaka planirani, ostanek dohodka za sklade pa je bil dosežen le 53 %.

Najprej nekaj številčnih podatkov:

	Doseženo v letu 1974	1975	
		planirano	doseženo
1. Proizvodnja baterij v ooo kom	32.972	40.613	31.863
2. Prodaja baterij v ooo kom	32.257	40.920	33.212
3. Finančni pokazatelji v ooo din			
- celotni dohodek	94.327	118.074	115.709
- stroški poslovanja	58.585	77.046	84.023
- dohodek	35.741	41.028	31.685
- pogodbene in zakonske obveznosti	5.927	7.415	4.183
- osebni dohodki in ostali prejemki	18.704	21.447	21.062
- ostanek za sklade	11.110	12.166	6.440

V preteklem letu je bilo povprečno zaposlenih 410 delavcev ali za približno 1 % več kot v letu 1974. V planu za leto 1975 je bilo predvideno povečanje povprečnih osebnih dohodkov za 15 %, kar je bilo tudi doseženo, saj znaša povprečje izplačanih vseh neto osebnih dohodkov din 3.170 v letu 1974 pa je to povprečje znašalo 2.728, kar pomeni, da so bili v letu 1975 povprečni osebni dohodki višji za 16 %.

V gornjih količinskih podatkih o proizvodnji in prodaji so upoštevane samo baterije, ker predstavljajo našo osnovno dejavnost in je vpliv obsega proizvodnje ter prodaje ostalih izdelkov na celotni dohodek

je % doseganja plana proizvodnje pri R 14 in 2R 10, kjer je indeks 77. Na večji obseg proizvodnje baterij 3R 12 je vplival neplaniran izvoz, ki se je pojavil v drugi polovici leta. Na izvršitev plana proizvodnje je vplival obseg prodaje baterij, saj so se operativni plani proizvodnje mesečno prilagajali povpraševanju na tržišču.

Z rezultati poslovanja v preteklem letu ne moremo biti povsem zadovoljni, čeprav vemo, da so cene repromaterialu naraščale, cene naših izdelkov pa so ostale nespremenjene.

BATERIJADA 1976

Zvedeli smo, da bodo letošnje športne igre baterijskih tovarn Jugoslavije BATERIJADA 76 v soboto 22. maja 1976 v Šentvidu pri Stični.

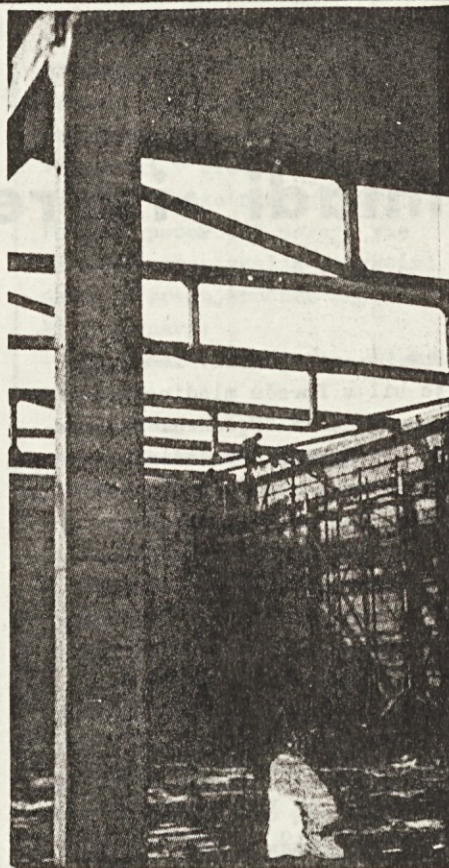
Skupni plan prodaje baterij je bil izvršen 81 %, planirana prodaja na domačem trgu je bila realizirana 94 %, v izvozu pa le 26 %. Če primer-

gradimo objekt zmaja

V četrtek 26. februarja so delavci na našem objektu začeli s pokrivanjem strehe. Že naslednji dan sem se odpeljal v Stegne in že od daleč zagledal avtodvigalo Collees, kako dviguje plošče na streho. O tem priča slika na naslovni strani današnjega glasila. Na streho, ko bo v celoti pokrita, bo položenih 621 plošč, ki so pri svetlobnih kupolah reducirane s kovinskimi menjalniki. Svetlobnih kupol bo na strehi osemnajst. Velikost šestnajstih kupol bo 300 krat 180 centimetrov, dve pa bosta manjši in sicer 180 krat 180 centimetrov. Kupole so iz uvoza, dobavni rok pa je bil 3 mesece, nabavlja pa jih montažno podjetje "Monter", ki tudi izvaja strešno kritino in kleparsko ključavničarska dela. Streha bo zaradi ravnega robnika izgledala popolnoma ravno.

Ko pa se povzpemo nanjo, opazimo naklone in sicer 3 odstotke, kar zadošča, da s strehe odteka voda v odtočne cevi. Zanimala me je tudi nosilnost strehe in takšna vprašanja se pogosteje zastavljajo ob močnih snežnih padavinah. Zvedel sem, da je poleg lastne teže koristna nosilnost še 300 kilogramov na en kvadratni meter. Omenili pa smo že, da je razpon notranjih stebrov, ki nosijo streho 15 metrov.

Pa še naslednjo informacijo. Hala oziroma prostor 2000 kvadratnih metrov bo z vmesnimi stenami pregrajen tako, da bo 5 skladiščnih prostorov, prostor za transformatorsko postajo, dve pisarni in sanitarije. Sicer pa so vmesne stene že grajene do višine 3,5 metra, na katero se zabetonira protipotre-

sna horizontalna in vertikalna vez, nato pa se z bloketi nadaljujejo do višine 6 metrov.

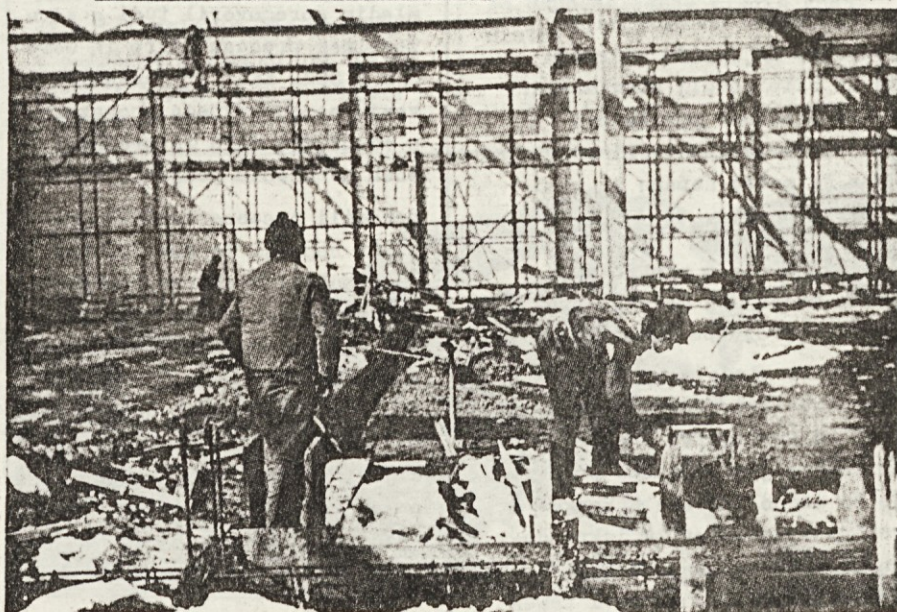
Dne 22. marca so na gradbišču začeli že s požarno vodovodno instalacijo.

My

V planu za letošnje leto je predviden sorazmerno nizek ostanek dohodka za sklade. Morali si bomo vsi skupaj prizadevati da bomo planirani celotni dohodek dosegli. Na ugodnejši rezultat poslovanja lahko vsak posameznik vpliva s čimboljšim izkoristkom delovnega časa in pa s štednjo pri materialu, ki ga uporablja na svojem delovnem mestu.

Nujno bo potrebno podrobno analizirati poslovanje v preteklem letu in na osnovi te analize sprejeti ukrepe, ki jih bo potrebno realizirati, da bomo dosegli planirane rezultate.

Glažar J.

Temelji za pregradne stene. Objekt bo razdeljen na pet skladišč.

mladi ›iskre‹ v poreču

Dne 20., 21. in 22. februarja je bil v Poreču mladinski seminar mladih v ZP Iskra. Seminar je organizirala koordinacijska konferenca mladih ZP Iskra. Udeležili so se ga vodilni delavci Iskre kot so: generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs, direktor področja za organizacijo Erik Vrenko in sekretar sveta ZK SOZD EKI Stane Preškar.

Generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs je v uvodnem delu spregovoril o gospodarski situaciji v letu 1975. Gospodarska situacija v ZP Iskra je glede na ostalo slovensko gospodarstvo zadovoljiva. Res je, da je gospodarska situacija slabša od planirane. To se predvsem kaže pri treh ali štirih podjetjih, ki so lanskoletno poslovanje zaključili z resnejšo izgubo. Ekonomski problemi še kažejo na posamezne točke v našem razvoju, in na tem področju še ni bilo dovolj storjenega. To se predvsem pokaže pri zunanje trgovinski bilanci, kjer še močno šepamo za realnimi možnostmi.

Seveda pa smo v preteklem letu, precejšen korak napravili s sprejemom dveh ključnih odločitev glede naše prihodnje usmeritve. Veliko si obetamo od razširitve in specializacije proizvodnega programa. To bo močno povečalo konkurenčno sposobnost ZP Iskre doma in v svetu. Na področju mikroelektronike so prvi temelji že postavljeni, glavno

delo pa nas še čaka. Naslednji korak je v tem, da združimo sredstva za uresničevanje tega projekta. Na vprašanje kako bomo ta sredstva združevali pa bo moral odgovoriti srednjeročni program, ki ga intenzivno pripravljamo. Zavedamo se, da bomo pri vprašanju kateri TOZD bo izdeloval dele za posamezne programe mikroelektronike naleteli na odpor, to pa ne sme zavreti ali celo ustaviti tega perspektivnega programa. Zavedati se moramo, da sta mikroelektronika in kompjuterska tehnika dva programa, ki bosta v prihodnosti življenskega pomena za ZP Iskra. V okviru teh dveh programov moramo večjo pozornost posvetiti mladim, kajti prav mladi kadri morajo biti nosilci prihodnjega razvoja ZP Iskra.

Generalni direktor Hujs je mladim spregovoril tudi o združevalnem procesu Iskre in Gorenja v SOZD EKI. Pri uresničevanju samoupravnega sporazuma o združitvi dela in sredstev obeh združenih podjetij nismo naredili posebno velikih premikov naprej. To pazato, ker smo skušali naenkrat premostiti vsa razpotja, ki so med obema podjetjema. Poskusili smo razpotja rešiti po politični liniji in prvi uspehi so že vidni. Eden prvih uspehov je akcijski program ZK. Skupne točke pa se kažejo v:

- zunanji trgovini
- novih izdelkih
- razvoju
- srednjeročnem planiranju.

Osnovno merilo v procesu združevanja obeh podjetij so naše skupne točke, teh pa je iz leta v leto več. Znani pa so cilji in želje delavcev Iskre in Gorenja v širšem slovenskem prostoru.

Direktor področja za organizacijo Erik Vrenko je obširneje spregovoril o pomembnosti načrtovanja, kot instrumenta upravljanja. Največjo pozornost posvečamo prav oblikovanju in srednjeročnemu programu do leta 1980 v Iskri. Nadalje se je dotaknil tistih problemov, s katerimi se bodo mladi srečevali pri sprejemanju srednjeročnih načrtov.

Po predavanjih se je razvila diskusija v kateri so mladi tovarišu Hujsu in tovarišu Vrenku zastavili številna vprašanja.

V zvezi z željami in sklepi nekaterih tovarn, da izstopijo iz branže IEZE, se izkristalizirajo stališča, da bo v tej branži zaradi njene raznovrstnosti čimprej potrebno najti ustrezne organizacijske oblike. Te naj temeljijo na dohodkovnem načeli povezovanja.

Na vprašanje, zakaj Iskre še vedno ni ustanovila lastne interne banke, je direktor Hujs povedal: "Praktično na tem področju nismo prišli nikamor. Vzroke moramo poiskati v objektivnih in subjektivnih težavah. Osnovni problem pa je v tem, da so nas zadrževali nejasni predpisi o bančni dejavnosti".

Direktor Vrenko je mlade opozoril na tri osnovna področja dejavnosti v okviru srednjeročnega programa. To pa so: oblikovanje, usklajevanje in uresničevanje načrtov. Mladi se morajo še posebno aktivno zavzemati za dosledno izvedbo načrtov.

Sekretar sveta ZK SOZD EKI Stane Preskar je mladim na enostaven način pojasnil družbeno politična dogajanja v Iskri in vlogo družbeno političnih organizacij pri reševanju določenih stvari. V nadaljevanju razprave je mlade zanimalo predvsem, kako poteka združevanje Iskre in Gorenja in zakaj je ponekod opaziti mrtvilo v delovanju družbeno političnih organizacij.

Tretji dan seminarja je bil nedvomno najbolj zanimiv in konkretn. Razpravo sta vodila predsednik mladinske organizacije Iskre Miloš Pavlica in sekretarka mladinske organizacije Marina Glavan. Izrečeno je bilo mnogo kritičnih pripomb na različna področja delovanja v Iskri.

Največ kritik je padlo na razpon med najnižjim in najvišjim osebnim dohodkom, zakaj take velike razlike obstajajo. Po mnenju mladih aktivistov bi bilo treba zaradi določenih nepravilnosti sprožiti politično odgovornost nekaterih posameznikov.

Kritično so ocenili določanje osebnih ocen, nagrajevanje, reševanje stanovanjske problematike, izobraževanja, napredovanja mladih v službi, oblika in vsebina seminarja ipd. Sprejeti so bili tudi sklepi.

Sklepi seminarja:

1. Mladi menimo, da bo potrebno poslovno organiziranost ZP Iskra prilagoditi ustavnim načelom dela in sredstev. Nujno je potrebno izdelati programski

koncept razvoja posameznih branž posebno v branži elementov zaradi teženj po odcepitvi Kondenzatorjev in Zmaja iz te delovne organizacije.

2. Glede na značaj industrije menimo, da je potrebno še intenzivneje delovati pri razvijanju novih programov. Zato bo potrebno poleg zunanjih znanstvenih institucij in lastnih razvojnih zmogljivosti zagotoviti hitrejšo vključevanje mladih strokovnjakov v razvojno delo. Mladi bomo intenzivneje kot doslej sodelovali v procesu združevanja sredstev za nove programske koncepte.

3. Mladi nismo zadovoljni z realizacijo Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev v SOZD EKI. Menimo, da je potrebno proces združevanja pospešiti predvsem na naslednjih področjih:

- zunanja trgovina
- nabavne organizacije
- servisna dejavnost
- specializirani programi.

4. Mladi se sprašujemo, zakaj še niso bili izvršeni sklepi o ustanovitvi Iskrine interne banke. Menimo, da je potrebno takoj pristopiti k realizaciji teh sklepov, še posebno v sedanjem trenutku, ko so se zaostрили pogoji v plačilnem prometu.

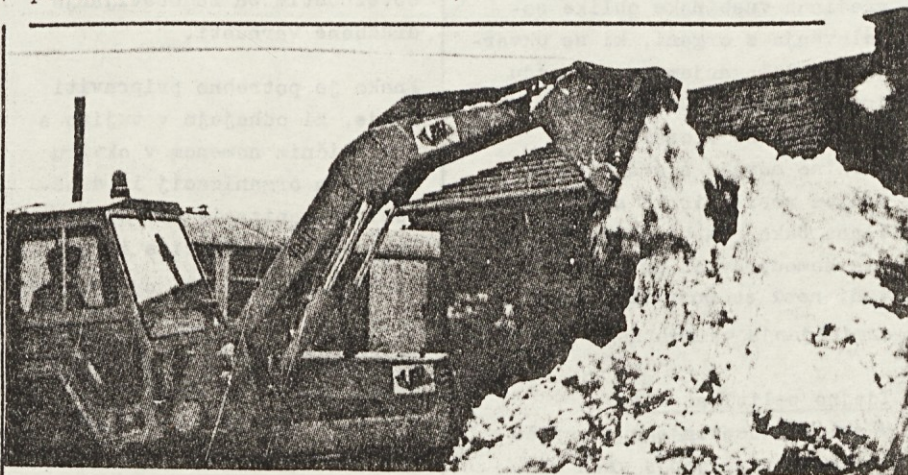
5.

Mladi po vseh Iskrinih osnovnih organizacijah zveze socialistične mladine se bomo intenzivno vključili v proces sprejemanja srednjeročnega načrta v ZP Iskra. Posebno pozornost morajo vse osnovne organizacije posvetiti delu na srednjeročnem načrtu, ki obravnava:

- programsko razvojne perspektive
 - stanovanjsko politiko
 - politiko izobraževanja
 - družbeno prehrano
 - otroško varstvo
 - zdravstveno zaščito delavcev
 - delitev osebnih dohodkov in dohodka
 - humanizacijo delovnega okolja.
- 6.

Mladi se bomo aktivneje vključili v delovanje Zveze komunistov. Posebno pozornost bomo posvetili družbeno političnemu izobraževanju in sprejemanju mladih v Zvezo komunistov. Mladi premalo občutimo delovanje Zveze komunistov, še posebno mladincev. Zato bomo skupaj z OOKZ delovali za aktivnejše vključevanje mladih komunistov v delo OOKSM. Kot posebno obliko družbeno političnega izobraževanja bomo razvijali marksistične krožke in seminarje za usposabljanje mladih komunistov.

Maks Petavs

Debela plast snega v začetku marca je zavrla delo tudi na našem gradbišču. Da so lahko nadaljevali z zaščito strehe, so ga kidali.

naloge samozaščite

Nekatere konkretne naloge organizacij in organov zveze socialistične mladine na področju družbene samozaščite

Prizadevanja in delovanje na področju družbene samozaščite morajo postati sestavni del programa vseh organizacij in organov ZSMS. Vse organizacije in organi ZSMS morajo pri članstvu nenehno krepiti interese za sodelovanje pri onemogočanju tistih proti državnih in proti samoupravnih elementov, ki poskušajo s svojim delovanjem vnesti nemir in nezaupanje v našo samoupravno socialistično družbo.

Osnovna in stalna naloga vseh organov ZSMS je izgrajevanje varnostne kulture mladih in delovanje zveze socialistične mladine na področju patriotske vzgoje in privzgoje osnovnih vrlin.

Vse organizacije in organi morajo vzpostaviti v lastnih sredinah vsebinske oblike sodelovanja z organi, ki se ukvarjajo z delovanjem na področju družbene samozaščite. Organizacije zveze socialistične mladine morajo s svojim delovanjem mobilizirati slehernega člana tako, da bo v okviru svojih samoupravnih pravic postal tudi nosilec podružabljanja in osmišljanja varnostnega sistema.

Idejno politično delo

V sklopu dosedanjega uresničevanja in razvijanja vseh oblik množičnega usposabljanja, moramo kot stvarni del tega

upoštevati tudi teme s področja družbene samozaščite. Zato je potrebno pri komisijah za idejnopolično delo usposobiti predavatelje tudi za teme s področja družbene samozaščite.

Mednarodna dejavnost

Pri organiziranju mednarodne izmenjave z mladinskimi organizacijami in gibanji v svetu moramo posebno pozornost posvetiti moralno političnim kvaliteta mladih, ki sestavljajo naše delegacije, njihovim pripravam z družbeno političnim usposabljanjem, ki naj vzbuja odgovore tudi na vprašanja, ki jih v teh sredinah običajno postavljajo, seznanjanje z delovanjem emigrantskih skupin in osnovnimi značilnostmi dežel v katere odhajajo ter njihovim obveznostim za zagotavljanje družbene varnosti.

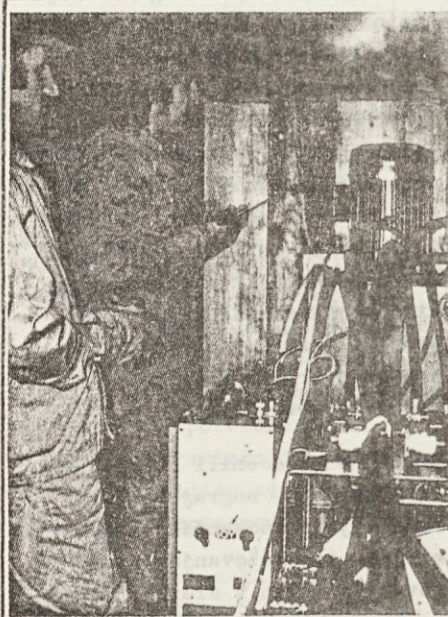
Enako je potrebno pripraviti mlade, ki odhajajo v tujino s turističnim namenom v okviru delovnih organizacij in družbenih organizacij ter društev. Družbene organizacije in organizacije ZSMS, ki sprejemajo obiske iz tujine, morajo pri izmenjavi informacij in seznanjanju gostov spoštovati načela varnosti in varovanja posebej pomembnih objektov in zemljišč.

Posebno pozornost moramo po-

svetiti mladim, zaposlenim v tujini, še posebej v času njihovega bivanja doma in pred njihovim odhodom na delo, da jih skozi razgovore ali seminarje informiramo o političnih pravicah, pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja, izhodišč mednarodnih pogodb v državi, kjer so začasno zaposleni. Na ustrezen način smo jim dolžni pojasniti dogajanja pri nas na vseh področjih življenja in dela, še posebej o naših prizadevanjih na družbeno ekonomskem in političnem področju.

Ljudska obramba in samozaščita

Vzpostaviti je potrebno sodelovanje z organi za notranje zadeve na vseh ravneh. Na skupnih sejah se je potrebno dogovoriti o izvajanju nalog na področju družbene samozaščite v okviru občinskega komiteja ZSMS v krajevnih skupnostih. Delovanje na področju revolu-

Prispela sta dva nova avtomatska stroja za obrizgavanje elementov s plastiko, kar bo pomenilo velik korak v razvoju osvajanja tehnologije izdelovanja nekaterih polizdelkov. Na sliki: odstranjevanje lesne embalaže.

cionarnih tradicij je potrebno razširiti s spoznavanjem vrednot in idealov, pomena in vloge ter nalog enot družbene varnosti v času NOB.

Kadrovska politika

V okviru obstoječih kriterijev na področju kadrovske politike v zvezi socialistične mladine in v celotni družbi, je v večji meri potrebno upoštevati moralno politične kvalitete posameznika in za ugotavljanje le-teh lastnosti vzpostaviti tudi boljše sodelovanje z organi za notranje zadeve.

Informativna dejavnost

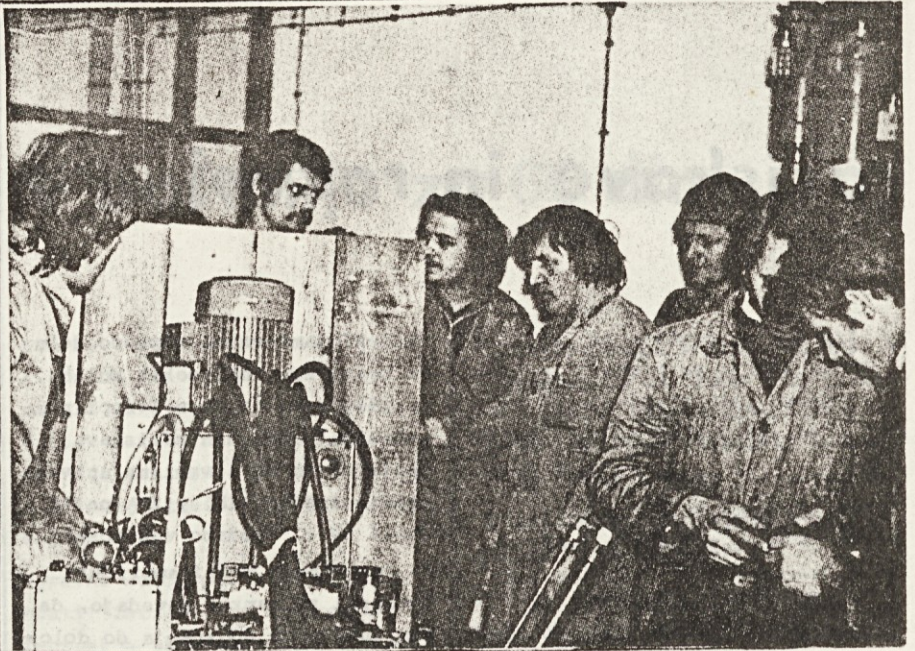
Informativna dejavnost v zvezi socialistične mladine mora zagotavljati seznanjanje članstva z aktualnimi družbeno političnimi dogajanjem in problemi znotraj in zunaj naših meja. Centri za obveščanje so dolžni v tem smislu usposobiti svoje člane in sodelavce.

Mladi v TOZD in OZD

Osnovne organizacije zveze socialistične mladine in njihovi organi v TOZD in OZD morajo prispevati k vključevanju mladih v razvijanje samozaščite v OZD, zato pa tudi usposabljanje mlade z vidika družbene samozaščite. Pri tem se osnovne organizacije povezujejo z aktivnostjo sindikalne organizacije, z Zvezo komunistov in samoupravnimi organi podjetja.

Osnovne organizacije ZSMS so dolžne posvetiti posebno pozornost: mednarodnemu sodelovanju podjetja, sodelovanju z odborom za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v TOZD in organi delavske kontrole ter izvajanju varnosti pri delu.

Maks Petavs

Če kateregakoli razen razvijalcev najbolj zanimajo novi stroji, so to strojniki iz obrata vzdrževanja in proizvodnje.

korak dalje v razvoju

V mesecu marcu smo od zahodno nemške firme BOY prevzeli dva stroja za obrizgavanje delov s plastiko. Z nabavo teh dveh strojev smo začeli nov korak v razvoju pri osvajanju zahtevnih polizdelkov za baterije, ki po svoji tehnologiji izdelave nosijo novejši datum in baterije, ki se šele porajajo v naših laboratorijih.

Oba stroja smo postavili v prostor v bližini izdelovanja alkalnih baterij, prav te dni, pa se dela na priključevanju elektrike, pneumatskega zraka, na dotoku in odtoku vode in drugo. Orodja za stroje pa že izdelujemo v lastni režiji, to je v obratu vzdrževanja.

V čem je pravzaprav bistvo delovanja obeh novih strojev. Znano nam je že, da je potrebno nekatere elemente obrizgati s plastiko. To si lahko nazorno ogledamo pri jeklenih dna in kopicah za super baterije R 14 in R 20. To pa ni vse. Kajti v

lastnem razvoju predvidevamo še niz drugih podobnih polizdelkov: -tudi za nove živosrebrne baterije.

Pri delovanju stroja nastopajo delovne operacije vstavljanje elementov, obrizgavanje in izmetavanje že oblitih elementov. Prednost teh strojev je v konstrukciji, da se vse tri delovne operacije opravljajo sočasno samo z eno delavko in to na vrtljivi, horizontalni mizi. Posebnost teh strojev je tudi v tem, da je čas za obrizganje elementa 3 krat krajši od sedaj znanih oziroma klasičnih izvedb.

Baterija je sklop številnih polizdelkov različnih materialov. Smo na najboljši poti, da letos osvojimo polizdelke, ki zahtevajo plastični obrizg. Za prihodnje leto pa planiramo osvojitve tehnologije izsekanih polizdelkov (izdelke na štancah).

My

raziskave in razvoj

V letu inovacij v Jugoslaviji, zlasti pa v dobi, ko so zaživele poleg ostalih tudi "samoupravne interesne skupnosti za raziskovanje" po vseh naših občinah, se tako delegati kot širša javnost pogosteje srečujejo s smernicami in srednjeročnimi programi raziskovalnega in razvojnega dela v Sloveniji. Nekateri pa so bolj natančni in dosledno uporabljajo le besedo "znanstveno raziskovalno" delo. Pomembna pa je le vsebina in dosežki, ne pa toliko besede, zato je namen tega sestavka, pogledati malo širše in osvetliti raziskovalno pa tudi razvojno delo iz različnih zornih kotov.

V začetku moramo še uvesti nekaj imen, ki označujejo posamezne vrste raziskovalnega dela. Poznamo:

I. Osnovne (fundamentalne) raziskave, ki rešujejo s sistematičnim delom najpomembnejša vprašanja s ciljem obogatitve zakladnice znanja. Brez teh raziskav ni možen niti tehnični, gospodarski in družbeni napredek, pa

tudi ni jamstva za uspešno delo na univerzah in visokih šolah. Zanimivo je, da se v Evropi pretežni del osnovnih raziskav, okoli 80 do 85 % vrši na univerzah in inštitutih, v ZDA pa le okoli 60 %, gledano v stroških za raziskave. Močni ameriški koncerni se namreč zavedajo, da jim tudi nova spoznanja do določene mere pomenijo prestiž in dober start za druge raziskovalne projekte.

II. Usmerjene raziskave imajo cilj, da se rezultati uporabijo v praksi v krajšem ali v daljšem obdobju in s tem se naj poveča ekonomska in tehnično - tehnološka moč gospodarske organizacije. V kolikor lahko govorimo o raziskovalnem delu v tovarni Zmaj, spada večina naših dosedanjih raziskovalnih nalog prav v to skupino. Ta dejavnost pa je, kot je splošno znano, tesno povezana s tehnično - tehnološkimi inovacijami in z uvajanjem novih proizvodov. Težko si je zamisliti pomembnejše tehnične inovacije brez teamskega in

dobro organiziranega raziskovalnega in razvojnega dela. Večina novih proizvodov in postopkov tehnologije pomeni dvig splošnega blagostanja človeštva, zato se širša družba tega zaveda in po določenem postopku preizkusa pravice prvenstva (prioritete) podeljuje patentne in s tem tudi določene prednosti za prijavitelja oziroma lastnika patenta. Družba pa skuša biti tudi zelo pravična do zaostankarjev, saj npr. zdravil in prehrabnih dodatkov ali pripravkov ni možno patentirati. Isto velja tudi za znanstvene dosežke in spoznanja! Seveda so to mednarodni dogovori, ki jih ureja patentno pravo.

III. Razvojno delo, je nadaljevanje raziskovalnega dela v smislu izboljšave obstoječih in uvajanja novih tehnoloških procesov in proizvodov. Raziskovalno delo naj pokaže ali nakáže osnovno idejo, razvoj pa zajema izdelavo idejnega projekta v tehnološkem procesu in ekonomsko opravičenost izgradnje investicijskega objekta. Razvojno delo torej obsega izboljšavo znane tehnologije ali uvajanje nove tehnologije, razvoj strojev in aparatov, instrumentov in proizvodnega procesa vse v smislu povečanja produktivnosti in ekonomičnosti ter v primeru proizvodov tudi poboljšanju kvalitete, zanesljivosti in izgleda.

Brulc Štefan in Kraševc Miro, dva "pionirja" ob rojstvu obrata Šentvid pred dvajsetimi leti, ki verjetno nista na prvi delovni dan 19. februarja 1956 v Šentvidu pri Stični predvidevala, da se bosta po dvajsetih letih takole postavila pred kamero za spomin, kot sta se letos ob prazniku tovarne in jubileju Šentvida ob praznovanju na Polževem.

V letošnjem letu potekata v tovarni Zmaj dve razvojno - inovacijski nalogi:

- "Avtomatizacija proizvodnje LR baterij"
- "Izgradnja polindustrijske naprave za proizvodnjo mangonovih spojnin".

Nosilec naloge LR baterij je tov. Milan Janežič, nosilka druge naloge pa je tov. Smilja Marinc, zaposlena na Institutu

Jožef Stefan pod mentorstvom prof. dr. J. Slivnika. Pri obeh razvojnih nalogah prispeva Ljubljanska banka 40 % delež, Raziskovalna skupnost Slovenije pa 30 %.

Ko se v letošnjem letu že toliko piše o patentih, naj še omenimo, da se v svetu prijavi letno okoli 50.000 patentov, od tega samo SSSR 150.000 patentov, ZDA okoli 90.000 letno itd. V industrijsko razvitih državah se za raziskovalno in razvojno delo porabi 3 do 5 % nacionalnega dohodka, sami stroški raziskav pa so nekako 2 do 4 % prodajne cene proizvoda ali 3 do 8 % stroškov proizvodnje. Pri nas v Sloveniji in v SFRJ se za raziskovalno in razvojno delo odmeri znatno manjši delež (1 %), še hujša pa je kritika, da je v Jugoslaviji premalo rezultatov tega dela, konkretno naših patentov, ter da mnogi instituti glede patentov zaostajajo celo za upokoјenci, da je učinkovitost naših raziskav glede stroškov celo 15-krat manjša od svetovne itd. Ni namen tega sestavka govoriti o vzrokih takšnega stanja in jih analizirati. Dejstvo je, da to delo v svetu večinoma uspešno napreduje, saj je zavest o nujnosti takšne poti umevna sama po sebi. Nekateri dosežki iz zadnjega desetletja npr.: litijeve baterije, kvarčne digitalne ročne ure, Polaroid-kamere, grafitna vlakna in slični izdelki, to najlepše ilustrirajo tudi povprečnemu potrošniku.

P.Ž.

v bašanijo za 60 din

Smo že v mesecu aprilu in kaj hitro bo prišel čas, ko bomo začeli odhajati na letne počitnice. Kot že nekaj let zapored, je zanimanje za letovanje v Bašaniji tudi letos precejšnje. Kaj pa cene?

Upravni odbor počitniške skupnosti "Zatišje" je že koncem februarja sklepal o cenah letošnjih penzijskih storitev. Znano je, da smo zadnji dve leti imeli ceno dnevnega penziona 50 dinarjev, da pa so za letos določene okoliščine narekovale korekturo cenika, kar pa že takoj velja omeniti, da je cena 60 dinarjev razmeroma nizka. Sicer pa si podrobneje oglejmo cenik.

Člani kolektiva plačajo polni penzion z nakazilom 60 din in to 8,00 din zajtrk, 27,00 din kosilo, 20,00 din večerja in 5,00 din pranočišče.

Posamezni obroki za člane ko-

lektiva, ki pridejo za dan ali dva, pa plačajo za zajtrk 10,00 din, kosilo 30,00 din, večerjo 25,00 din, za pranočišče pa enako 5,00 din.

Za tuje goste je celodnevni penzion 100,00 dinarjev.

Upravni odbor je razpravljal tudi o možnosti šotorjenja za člane naših kolektivov (Zmaj, Žito, Elma in TIKI). Celodnevni penzion je 58,00 dinarjev.

Izmene bodo vsakih 10 dni, to je 1., 11., in 21. v mesecu.

Otroci rojeni leta 1969 in mlajši imajo na penzion 50 odstotkov popusta.

Za otroke rojene leta 1975 ni potrebno plačati penziona in pranočišča.

Začetek sezone bo 1. junija, konec pa 15. septembra.

My

Še dva, tri mesece in paviljoni v Bašaniji bodo polno zaživel

z letošnjega praznovanja

V prejšnji številki našega glasila smo obširno poročali o pripravah in namenu letošnjega praznovanja dneva žena in praznika podjetja s posebnim poudarkom na 20 letnico obstoja obrata Zmaj v Šentvidu. Tokrat pa na kratko opišimo, kako je bilo.

Že takoj na začetku naj podamo ugotovitev vseh udeležencev, da nimajo oziroma niso imeli nobenih pripomb. V prilično hladnem in vedrem sobotnem dopoldnevu smo se zbrali pred tovarno in pri slehernem je bilo čutili kanček prazničnega razpoloženja. Ko smo se s tremi avtobusi odpeljali proti Dolenski smo sproti ugotavljali, da je po devetih letih praznovanja v Ljubljani današnje deseto primerno izbrano glede lokacije na Polževem. Aperitiv ob vhodu in obsek polževe lupine + maskote hotela je bil uvod srečanja med ljubljanskimi in šentviškimi sodelavci, ki so prispeli pred nami.

Do dvanajste ure smo izvedli uradni del proslave, na ka-

Príhod
na še
zaaneženo
Polževo

teri je govoril predsednik delavskega sveta Peter Zaletel. Za tem pa so prejeli darila delavci z 10 in 20 letno delovno dobo v Zmaju oziroma Iskri.

"Mužikantje" so nekoliko zakasnilo od dogovorjene ure, vendar smo ob njihovih prijetnih zvokih kmalu pozabili na zamudo. Res prijetno razpoloženje s plesom pa je trajalo pozno v noč.

Letošnji kulturni program je odpadel zaradi objektivnih težav, bi lahko zapisali kot opravičilo. Marsikdo nas je povprašal, češ, zakaj ga ni bilo. Treba je

razumeti, da za nastopajoče ni bilo prostora niti ustreznega ozvočenja. Pripravljalni odbor je imel izdelan program, v katerem bi med drugim nastopali ženski pevski zbor "Zmaj" iz Šentvida pri Stični, učenci šole v Šentvidu, katere pokrovitelj je tovarna Zmaj in drugi. Vendar smo se morali odločiti, da letos programa ne bo kljub temu, da smo želeli in to še kako, da bi čim lepše in obogateno izvedli srečanje na Polževem. Upamo, da je v teh nekaj skromnih besedah povedan razlog, ki ga je treba sprejeti z razumevanjem.

Praznovanje je minilo in to pravočasno. Zakaj? - Namreč, naslednji dan je že snežilo in 9. marca je bilo že 70 cm snega. Kaj bi bilo, če bi sneg zapadel tri dni prej. Največji problem bi imel pripravljalni odbor. In skrbi! - Sreča, dobro se je izteklo - tudi zaradi vremena.

My

Odhod s
tremi
avtobusi
izpred
Zmaja

prejeli smo . . .

Tovariš urednik!

Pišem sedaj, ko so mi dogodki praznovanja dneva žena, tovarne in slavljenec iz Šentvida, še "čisto" sveži.

Najprej bi v imenu upokojencev želel obilo sreče, predvsem pa trdnega zdravja vsem ženam naše tovarne.

Naj jim poteka življenje v tovarni v zavesti, da bodo že v bližnji bodočnosti delale v lepi, novi tovarni, kjer bodo delovni pogoji še boljši, tako, da bodo tudi izdelki morda še kvalitetnejši, čeprav že sedaj uživajo velik sloves doma in na tujem.

Že deseto leto obhajajo Zmajevci, kot ste nazdravili na Polževem, praznik, posvečen ženam tovarne. In tega praznovanja, smo se udeležili kar v lepem številu tudi upokojenci, nekdanji sodelavci tovarne. Skrb katero posvečata vodstvo in

kolektiv upokojencem, je hvaljevredna. Upokojenci se dobro zavedamo, da so finančna sredstva tovarne namenjena predvsem gradnji novih tovarniških objektov, da pa je kolektiv s svojimi samoupravnimi telesi vsako leto pripravljen praznovati mednarodni dan žena ter tudi za to prireditelj poskrbeti za finančna sredstva.

In kaj naj rečemo k letošnjemu praznovanju? Zamisel, da bo proslava izven Ljubljane, je bila resnično zelo posrečena. Kratka vožnja s tremi avtobusi na Polževo, je bilo lepo presenečenje, posebno za one, ki naše lepe Dolenjske ne poznajo dovolj. Oba nagovora zbranim ženam in tudi nam moškim, sta po aplavzu sodeč, segla v srce vsem navzočim. Upokojence je še posebej razveselila izjava, da nas kolektiv sprejema medse vsako leto, in

Daleč proč od strojev in skrbi, saj danes je naš skupni praznik

kar je menda res edinstveno, da so upokojenci Zmaja vsako leto ne enkrat, temveč dvakrat letno gostje tovarne.

Pohvaliti pa je ob tej priliki treba tudi vodstvo in kolektiv hotela Polževo, ki sta pokazala, da se da goste dobro in hitro postreči.

Vsem, ki ste kakorkoli pripomogli do lepega praznovanja, pa topla zahvala in lep pozdrav!

Franjo Kristan

zahvala za čestitke

Vsem našim upokojencem se zahvaljujemo za poslane čestitke k dnevu žena in prazniku podjetja. Prejeli smo tudi nekaj zahval udeležencev izleta na Polževo in v katerih izražajo prijetne spomine in zadovoljstvo nad uspelim srečanjem. Vsem najlepša hvala!

Urednik

Eno izmed razpoložljivih omizij

Ob stoti obletnici Cankarjevega rojstva

Dva mejnika v kulturnem in političnem življenju našega naroda sta odločilna. Prvi je nastanek slovenske visoke poezije s Francetom Prešernom in drugi je nastop Cankarja kot največjega ustvarjalca slovenske proze.

Letošnje leto je v celoti posvečeno spominu na velikega pisatelja z Vrhnike. Na vseh nivojih se mrzlično pripravljajo kulturniki in nekulturniki, arhitekti, umetniki, kritiki, pisatelji in novinarji, da na dostojen način proslavijo stoto obletnico Cankarjevega rojstva.

Prav muhasta je igra usode. Kdo bi si mislil, da se bo nekje v avstro-ogrski provinci, na Vrhniki, ubogemu krojaču rodil takšen sin, kot je bil Cankar; duh, ki je na prelomu stoletja postavil na glavo vse, kar je bilo na Slovenskem do tedaj napisanega in rečenega.

Ako pogledamo Cankarjevo mladost, le-ta ni bila prav nič rožnata. V hiši, kjer je bil rojen, je prevladovala silna revščina in kopicca otrok. Ivan ni bil niti najstarejši niti najmlajši, bil pa je od vseh najbolj bister in neugnan. Že zelo zgodaj, ko je še hodil v nižje razrede ljudske šole, je s svo-

jim otroškim intelektom in pronicljivo intuicijo dojel dosti več, kot vsi njegovi sošolci. Šibka postava in zdravje sta mu bila ovira, da se ni mogel telesno uveljaviti med vrstniki. Prekašal pa je vsakoqar po moči svojega uma. Pomanjkljivosti telesa je iskal v kompenzaciji duha. Skoraj vedno mu je to tudi uspelo. Že kot otrok in še pozneje kot mladenič je spoznal, da mu po ostrini duha in bistrosti nihče ni enak. Ker se je tega zavedal, se je seveda temu primerno tudi olnašal. Svojo telesno šibkost in bolezen, ki ga je pestila celo življenje, je nadomeščal z bogatim notranjim doživljanjem in za vse, za kar je bil materialno prikrajšan, je poiskal v samem sebi. Marsikatero razočaranje ali veselje, ljubezen in sovraštvo ni občutil kot drugi ljudje, temveč nekako poduhovljeno z močnim umetniškim doživetjem. Svojo izrazito melanholijo in nenehni življenski pesimizem je, pregneteno v umetniško izpoved, celo svoje življenje prelival na papir, v svoje povesti, črtice, eseje, kritike, poezijo in dramo. To zadnje: sposobnost in danost, da je svoja enormno intenzivna občutja lahko izražal v umetniški besedi, je pri njem delovalo kot sprostitveni ventil, skozi katerega je vsakokrat lahko usmerjal poglede, kritike in

ocene tedanjega sveta.

Cankar je imel izredno sposobnost, da je lahko iz konkretnega izpeljal splošno, iz bistvenega bit, da je znal iz meglovitih mozaičnih delcev sestaviti kristalno in jasno podobo celote, jo posplošiti in napraviti iz nje zakon ali celo aksiom.

Prav tu tiči njegova velika vrednost socialnega kritika časa, pa ne samo njegovega, ampak časa in univerzuma nasploh. Bil je luciden družbeni diagnostik in z jedko, samo njemu lastno groteskno satiro, ki je nemalokrat preraščala v farso, je znal izbežati na svetlo vse tisto, kar se je drugim samo megleno zdelo. Celo več - vse, kar je spoznal, je pretil v umetniško besedo, jo pozlatil s svojo "cankarjansko" patino, da je dobila samosvoj buket, atmosfero, včasih pridih patološke temačnosti in vedno do dna potopljena v pesimistično melanholijo njegove duše.

Socialna satira ali farsa, delo družbenega kritika, in torej vesti naroda, je bilo samo eno področje, kjer je Cankar blestel. Da je ravno to področje omenjeno na prvem mestu, ni zgolj naključje. Cankar je znal v svoji družbeni kritiki prav genialno posploševati in s tem dodajati svojim socialnim kritikam pečat večnosti in univerzalnosti. Liki iz njegovih črtic, povesti in refleksij so danes prav tako živi in aktualni, kot so bili v njegovem času, ali pa v rimskem imperiju - živi in aktualni bodo ostali vekomaj. Kdo si upa trditi, da se danes po svetu ne potika še na tisoče hlapcev Jernejev, kdo bi si upal podpisati, da ni več kraljev na Betajnovi, kdo nam je porok, da se dolina Šentflorjanska ne pohujšuje iz dneva v dan na novo?

Vsi njegovi junaki žive še danes, od Kantorjev do Jermanov, od županov do nadučiteljev, od darcarjev do razbrzdanih Jacint. Le v nečem je razlika! Spremenila so se imena, spremenila se je scena, ljudje danes govore drug jezik, a to, kar govore,

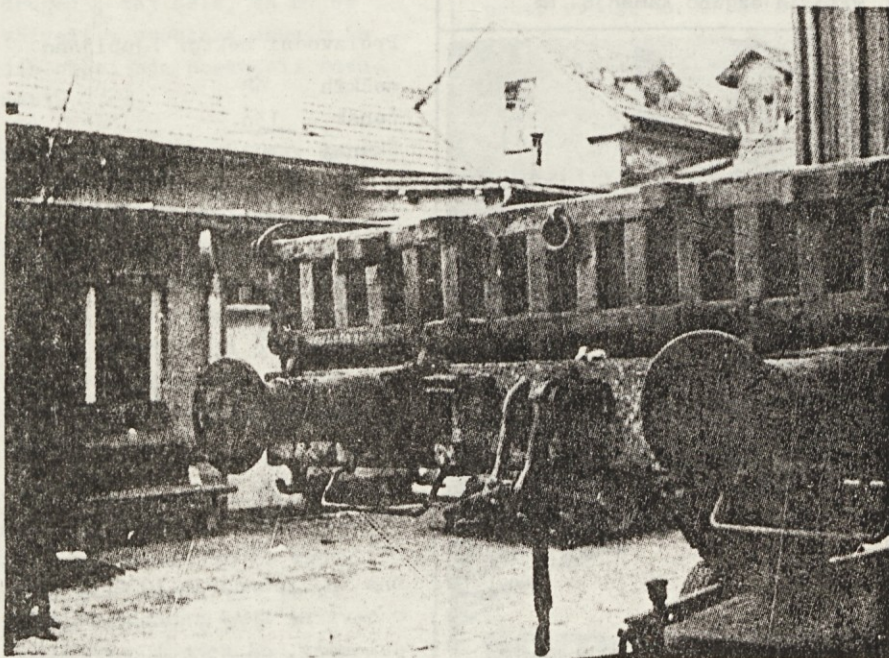
jim je Cankar že zdavnaj položil v usta. V svoji malo-meščanski omejenosti od njegovih časov pa do danes niso spremenili niti besedice v abotnem dialogu, Jacinta, kdo je ne bi prepoznal na ljubljanskih ulicah ali v razkošnih hotelih ali povsod tam, kjer je blišč in sijaj? Ta mešanica študentke, zapeljivke in lahkoživke, pokažite mi kraj, kjer je ni! Povsod so frfotajoči metulji, ki radi živijo na tuj račun. Pa kralj na Betajnovi, ani ni to tisti skorumpirani obrtnik, poltovarnar, ki pod krinko dobrotnika izkorišča svoje delavce in goljufa našo družbo? Pa Jerman, ali ni to žrtev krutega plesa birokratov in napašenih tehnokratov, ki si je upal kritizirati? Resda, lahko bi našteval še in še. Spremenilo se je vse, družba in država sta postali pravičnejši, naš vsakdan ni več tako zalit s solzami kot nekoč, naša miza je polna in otroci srečni ter svobodni, pa vendar - odnosi med ljudmi še niso človeški, humanost - svetla vizija komunistične družbe - še ni prišla

do naših src in do najglobljih usadov zavesti.

Cankar nam je budil vest, bil je kot naš notranji opomin, bali so se ga in bojimo se ga še dandanašnji. Ali ni v vsakem izmed nas prav malo tudi cankarjanskih junakov? Bil je vest narodova, najhujši in najblažji kritik in izpovednik. Prav ničesar ni ušlo njegovemu budnemu očesu, ničesar se ni izmuznilo mimo njegove pronicljive intuicije. Zakaj mnogi trdijo, da je branje Cankarjevih del mučno in temačno opravilo, zakaj pravijo, da boli? Ali si lahko sploh predstavljamo, da je bil on sam, ki je to pisal, ranjen tisočkrat bolj kot mi in ne samo takrat, ko je pisal, temveč vse svoje življenje. Tisti, ki trdi, da ne more brati Cankarja, češ, da je težak in turoben, tisti zapira oči pred resnico, beži stran od nje, kajti resnica boli in rani. Je pa v cankarjanski resnici še nekaj, kar je višje od resnice same - to je neizmerna subtilnost in lepota izpovedi, to je že skoraj spoznanje samo. In kaj je spoznanje? To je najvišja odlika resnice, superiorna metafora ljubezni, ljubezni, ki ne pozna predmeta, da bi se v njem učlovečila, ker biva sama po sebi in za sebe. Ljubezen do resnice je ljubezen do revolucije je tudi nenehni boj za resnico. Kdor ljubi revolucijo, ljubi tudi resnico, ker drugače ne more biti. Tudi Cankar je ljubil revolucijo, saj je bil eden največjih naših prosvetiteljev. Kaj je drugega "Hlapec Jernej" kot slavonspev revoluciji, in Hlapci gromovna obsodba plazništva, ki je tudi danes še kako aktualno.

Cankar je z ostro britvijo družbene kritike posegel v razmere družbe, pokazal na njene napa-

/naslednja stran/

Prvi "vlak" na našem dvorišču. Raztovarjanje Japonskih šibk z vagona

/s prejšnje strani/

OB STOTI OBLETNICI CANKARJEVEGA ROJSTVA

ke in obenem že predlagal terapijo, edino možno in pravilno - revolucijo. Tako je hote ali nehote podstavil mino vsemu konservativnemu in nazadnjaškemu.

Pa ne samo v političnem, tudi v umetniškem pogledu mu ga ni bilo enakega tisti čas. Ko so se v slovenski Moderni lomila kopja, ko je nastajala cela plejada odličnih literatov, ko so se odnosi med njimi kralili zaradi nevoščljivosti in oportunitizma, je ostal Cankar vzvišen nad vsem direndajem in "je šel dalje po svoji poti". Ker je bil neusmiljeno pravičen ga sodobniki zvečine niso marali, a spoštovanja in priznanja veličine mu ni nihče oporekal.

Tudi kot dramatik je bil Cankar največji, kar jih je bilo kdaj v slovenski literaturi. Prav nič niso zbledeli liki njegovih štacunarjev in

dacarjev, župnikov in nadučiteljev, Kalandrov in poštarjev. Še dandanašnji režiserji ob postavitvi njegove drame vedno znova tuhtajo, kako oživiti monolitni in univerzalni Cankarjev scenarij ter ga izpovedati na najbolj aktualen način. Uspe seveda le redkokateremu, saj res ni lahko na odru pokazati jedke farse, poniglavega sprencvedanja, šentflorjanske histerije in patološke obsedenosti klera. Zato je lahko Cankarjeva drama enkrat komedija, drugič tragedija, pa farsa ali celo melodrama. Cankar je uporaben za prav vse.

Kljub vsej svoji mračnosti je bil Cankar vendar "človek z belo krizantemo", navkljub pesimizmu pa je še vedno veroval in bil na tihem prepričan v boljše čase. Ni ga bilo srečnejšega na svetu mimo njega, ko je na lastne oči ugledal, kako se njegove ideje uresničujejo, saj se je začela prva svetovna vojna. V temeljih se je zamajal in zrušil sistem stoletnega suženjstva, avstro-ogrška podrtija je zletela na kup in ostale so samo ruševine in ožgano kamenje. Na

pogorišču pa se je začelo novo življenje in prvič v zgodovini so se južni Slovani združili.

Cankarjevo izročilo je danes živo in aktualno, bil je največji slovenski duh novejšega časa, inspiriral je celo vrsto umetnikov in neumetnikov, v eni sami točki je znal združiti vse, kar je bilo slovenskega kjerkoli in kadarkoli, zato se ga sedaj, ko je poteklo sto let od njegovega rojstva, še vedno živo spominjamo.

- - -

Gornji sestavek je napisal Tadej Pratok in je bil objavljen v PTT novicah številka 6 z dne 31. marca 1976. V celoti smo ga objavili z upanjem, da bo poselej od naših bralcev kdo z zanimanjem in spoštovanjem do velikega pisatelja posegel po njegovi knjigi. Kajti s prebiranjem njegovih del se bo vsakdo izmed nas verjetno najdostojneje oddolžil spomino pisatelja Ivana Cankarja.

Ur.

Števílo zaposlenih

Proizvodni sektor Ljubljana

moških	68
žensk	<u>130</u>
Skupaj	198

Obrat Šentvid

moških	31
žensk	<u>81</u>
Skupaj	112

Skupne službe

moških	51
žensk	<u>56</u>
Skupaj	107

Dne 28. februarja 1976 je bilo v tovarni ZMAJ zaposlenih 417 delavcev, od tega 150 moških in 267 žensk.

Za spomin na letošnjo zimo pa tokrat ni bilo treba sliko izbrskati iz arhiva, temveč je kar letošnja: 10. marec 1976.

zakaj smo takšni

POGLEJMO TUDI VASE!

Mesec februar je mesec bilanc, bilanc preteklega leta. Bilo bi lepo in prav, ko bi tudi v svojih srcih naredili tako bilanco in se vprašali: "Kako pa smo preživeli preteklo leto v odnosu do svojih delovnih tovarišev in tovarišic, in kako se nameravamo do njih obnašati v naslednjem letu".

Je že tako, da med ljudmi, torej tudi med delovnimi tovariši pride včasih do malo ostrejših besed, do nerazumevanja in vse prevečkrat do popolnoma nepotrebnega prerekanja. V večini primerov temu ni krivo kakšno sovraštvo ali hudobija, temveč včasih čisto navadna stvar. In ta stvar je v tem, da ljudje premalo poznamo drug drugega, kaj šele, da bi se živeli v probleme drugih in jih skozi nje poskušali razumeti.

Morda dobra delavka nek določen dan slabše dela, je zaspala in jo že obsodimo za vse slabe reči. V resnici pa je vso noč bedela pri bolnem otroku. Nekaj lepih in vzpodbudnih besed bi ji prav gotovo več pomagalo, kakor pa hinavski in škodoželjni pogledi.

"Preklemano, danes je pa mojster nataknen in godrnja za sleherno stvar; je že vstal s "talevo" nogo, ali pa je šel na koprive s...." V resnici pa ga le skrbi, kako bo dosegel plan, kako bodo izdelki čimbolj kvalitetni

in še sto in sto drugih reči.

Nekdo malo manj naredi in že je lenuh in ne vem kaj! Tega pa se nobeden ne domisli, da je bolan in zaradi tega težeje dela, dela pa kljub temu in morda tudi za vse tiste, ki zdravi "bolujejo" in ga opravljajo. In še in še bi lahko naštevali podobne primere.

Sedaj pa se zamislimo, da smo v koži enega izmed teh, ki jih tako radi obiramo, in se vprašajmo: Kakšni pa bi bili mi, če bi bili na njegovem mestu? Kako bi reagirali? Bi bili boljše kakor on, ravno takšni ali pa morda slabši?

Če kdo v mladosti ni imel prave vzgoje in se malo grobo obnaša, je tega sam kriv? Morda včasih z ostro besedo žalimo koga, ki je od daleč doma? Zamislimo si kako bi se počutili mi, če bi bili na njegovem mestu in bi nas on gledal postrani! Prav gotovo

postani

član

samopomoči

ne gre noben rad od doma, če ni za to tehtnega razloga.

Spoznajmo ljudi in njihove razmere, v katerih živijo ali se živijo in veliko bolj bomo lahko razumeli njihove napake in verjemite: spoznali bomo tudi njihove dobre strani.

Prav bi bilo, da v vsakem človeku gledamo najprej to, kar je v njen pozitivnega in dobrega in potem prav gotovo ne bomo več tako vztrajno iskali napak. Vsak človek nosi v sebi veliko dobrega in to dobro je treba v njem vzpodbujati. Dobra beseda dobro mesto najde. Morda bo kdo srečen, če mu prijazno voščimo dobro jutro, kar prav gotovo ni noben napor, namesto da greš molče mimo njega, kakor da ga ne vidiš.

In še vse polno je takih drobnih stvari s katerimi brez stroškov in truda razveselimo svoje vsakodnevne sodelavce in sodelavke in jim damo vedeti, da nismo brezbrizni do njih, in da upoštevamo njih in njihovo delo, da so dobrodošli v naši sredini. Saj vendar delamo vsi za isto stvar! Le tako se bomo počutili kot ena družina. Vsi se zgražamo, kadar beremo ali slišimo o rasnem razlikovanju. Tiho pogledjmo vsak vase in se vprašajmo: Ali ni kaj podobnega skritega tudi v nas samih - morda le v malo drugačni obliki, ker so razmere drugačne. In če je kaj takega v nas, potem to energično izkoreninimo. Le tako bomo lahko brez zadrege gledali vsakemu v oči in le tako bomo pravi ljudje, vredni svojega imena.

P.H.

bolezen našega časa

RAK NA DOJKI

dr. Jurij Lindtner

Med boleznimi, ki jih s skupnim imenom označujemo kot rakaste, je rak na dojki ena najpomembnejših. To pomembnost bolezen zasluži zaradi nekaterih neugodnih značilnosti:

gre za vrsto raka, ki zelo pogosto, če ne celo najpogosteje, prizadeva ženske, ki so komaj dobro zakoračile v četrto desetletje življenja; zdravljenje raka na dojki je navadno dolgotrajno, neprijetno in neredko brez uspeha; odkrivanje raka na dojki je v zgodnjem razvojnem obdobju bolezen težavno.

Rak na dojki vznikne iz celic žlez, namenjenih izdelavi mleka, ali pa iz celic izvodil, po katerih prispe mleko iz žleze. Razumljivo je, da tako zgodnjega dogajanja ne moremo opaziti drugače kot z drobnogledom. Sčasoma pa moremo tako spremembo otipati, ker se bolno tkivo loči od zdravega po trdoti. Ni pa redko, da začne bolezen v več predelih v dojki ali v obeh dojkah hkrati. Zaradi enostavnosti sledimo poteku ene same rakaste zatrdline: s svojo rastjo uničuje zdravo tkivo dojke, vraste v kožo, ki se vname ali celo razpade tako, da se na tem mestu pojavi rana. Po drugi strani pa se razraste rakavina tudi v steno prsnega koša in povzroči, da se bolni organ povsem zraste s podlago.

Čeprav torej rak prej ali kas-

neje uniči dojko, v kateri je zrastle (ne pozabimo tega, kadar govorimo o kirurškem zdravljenju raka na dojki!), pa je vendar bolezen bolj usodna zaradi neke druge lastnosti: Celice rakavine lahko zapuste in tudi praviloma zapuščajo kraj, kjer so nastale, in se po mezgovičnem in krvnem obtoku selijo v pazdušne bezgavke in notranje organe. Na srečo ne najdejo vedno ugodnih tal za naselitev in rast, pogosto pa se to zgodi. Jasno je, da delovanje organa, v katerem se je zaselila rakavina, slabi in končno preneha. Kaj to pomeni pri kakem življenjsko potrebnem organu, ni treba posebej povedati.

Zdravljenje raka na dojki je odvisno od njegovega obsega

in razsežnosti. Dokler sodimo, da je rak zajel le dojko in njeno najbližjo okolico naravnano zdravljenje le v ta predel, bodisi da ga odstranimo z operacijo, bodisi, da zavremo rast rakavine z obsevanjem z ionizirajočimi žarki. Pri tem velja načelo, da je kirurška odstranitev bolezen zanesljivejša kot pa njeno uničevanje in zaviranje z obsevanjem. Kadar pa najdemo znake razsoja v notranjih organih, takrat posvetimo vso pozornost zdravljenju zasevkov in se manj oziramo na obolelo dojko. Pri zdravljenju zasevkov, ki so praviloma številni, uporabimo spoznanje, da vplivajo na rast rakavine zavirajoče ali pospešujoče nekateri hormoni, izločki splonih žlez. Vrsta zdravilnih postopkov temelji na tem spoznanju, pa naj gre pri tem za odstranitev žlez, kjer hormoni nastajajo, ali pa za preprosto vnašanje te snovi v telo. Poleg tega so v zadnjih desetletjih našli vrsto kemičnih spojin, ki prav tako uničujejo rakaste celice, predvsem s preprečevanjem njihove delitve.

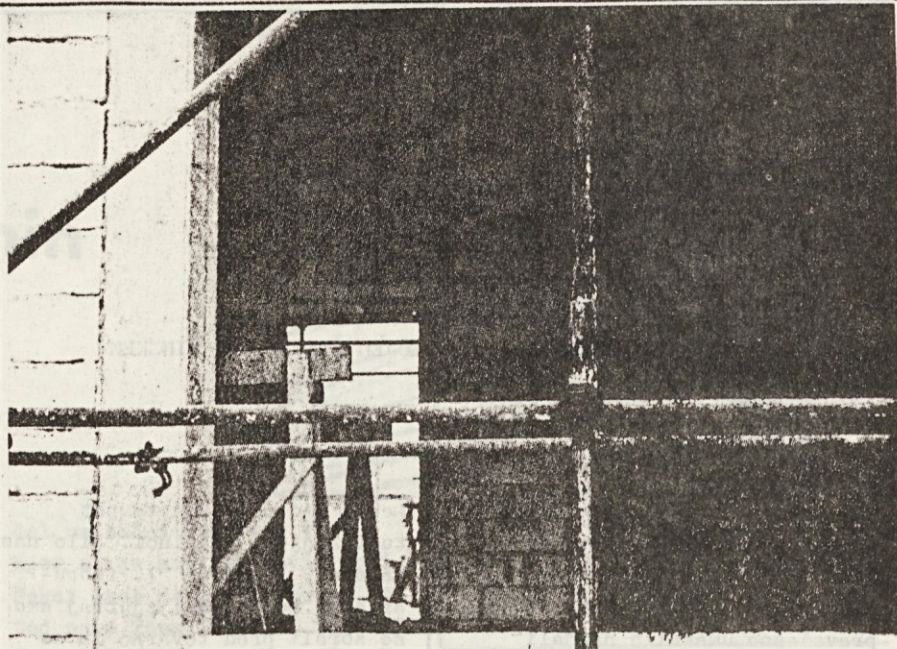
Prav gotovo so snega najmanj veseli poklicni šoferji in kaj lahko bi se v marcu zgodilo, da bi se Petra Grojzdeka ne "videlo" iz snega

Te snovi imenujemo citostatiki. Seveda bi bila ta zdravila idealna, če bi prizadevala le rakaste celice, ne pa tudi zdravih. Tako pa se ta zdravila hitro sprevržejo v strup, če niso v večjih rokah.

Kaj pa je z ozdravljenjem?

Rak na dojki je zahrbtna bolezen in zato težko govorimo o ozdravljenju. Govorimo pa lahko o obdobju, ko je bolnica brez znakov bolezni, govorimo lahko o obdobju, ko sicer najdemo znake bolezni, vendar bolnici ne povzročajo težav in podobno. Ne izmikamo se odgovoru o ozdravljenju, le pojasniti moramo, kaj ozdravljenje v našem primeru sploh pomeni. Zaradi enostavnosti odgovora recimo tako: če začnemo zdraviti bolnice z rakom na dojki v tako imenovanem zgodnjem stadiju bolezni, lahko računamo, da jih bomo srečevali čez deset let brez znakov bolezni osmero od deseterice. Če pa začnemo zdraviti raka na dojki v napredovalnem stanju, ne moremo pričakovati, da bi sploh katera teh bolnic dočakala deset let.

Drugi vzrok velikega zanimanja za zgodnje odkrivanje raka na dojki pa je dejstvo, da je zgodnje odkrivanje te bolezni izredno težavno, kot je nasprotno zdravljenje take zgodaj odkrite bolezni razmeroma preprosto in - uspešno. Upoštevati moramo, da ni vsaka zatrdlina v dojki rak, nasprotno, rak je vir neznatnega dela zatrdlin, ki se pojavljajo v dojkah. Zato moramo omeniti sicer nenevarne zgostitve žleznega tkiva dojk, kar učeno imenujemo mastopatije ali displazije. Te spremembe so odraz delovanja organov z notranjim izločanjem, predvsem jajčnikov, skrivajo pa nevarnosti, da zaradi njih prezremo rakasto zatrdlino. Upoštevati moramo še

Skozi "okno" odprtino se že vidi stena, ki omejuje bodoči dve pisarni v našem objektu v Stegnah.

resnico, da nobena od danes znanih, enostavnih preiskovalnih metod, ki jih lahko na široko uporabljamo, ne more zanesljivo pojasniti, kakšna je narava zatrdline v dojki. Pred nedavnim je morda v javnosti zbudjala take upe rentgenska preiskava dojk. Ta način preiskave je postal sicer eden od temeljnih preiskovalnih načinov dojk, za množično uporabo, kot je to primer pri fluorografiji, pa ni primeren.

Pri odkrivanju raka na dojki imemo opraviti s skoraj nepregledno množico sprememb, pri katerih moramo ločiti nevarne od nenevarnih. Pri tem si moramo pomagati z nekaterimi medicinskimi ugotovitvami, da rak na dojki prizadeva določen del žensk pogosteje kot druge. Med značilnosti tega dela žensk sodi starost, višje od 35 let; rak na dojki je pogostejši pri ženskah, ki niso nikoli rodile ali pa so prvič rodile po 30. letu starosti. Ženske, katerih mater ali sestro je prizadel rak na dojki, pogosteje zbole za to boleznijo.

Raka na dojki večinoma odkrijejo bolnice same. Žal pa jih

več kot polovica pride pozno na zdravljenje. Ženske navadno vedo za spremembo v dojki mesece in mesece, ne gredo pa k zdravniku, misleč, da spremembi ne velja posvečati pozornosti, ali pa zato, ker prav dobro slutijo nevarnost, boje pa se izvedeti resnico. Očitno je, da moramo teh nekaj dejstev posredovati našemu prebivalstvu, predvsem pa seveda ženskam; prepričati jih moramo, da ni izgubljen čas, ki ga posvetijo mesečnemu pregledu lastnih dojk; prepričati jih moramo, da velja prepustiti zdravniškim rokam vse spremembe v dojkah, pa naj gre za zatrdline, izcedek iz bradavic, "vnetja" v dojkah ali v koži dojk, ki v mesecu dni ne izginejo. Nedvomno pa je potrebno prepričati ženske, da je treba premagati strah pred trenutkom, ko bo morda zdravnik povedal neugodno resnico. Bolj ko bodo premagovale ta strah, manj bo resnica o raku na dojki neugodna in manj usodna.

Prihodnjič dalje

pohod na stol

ZMAJEVI PLANINCI LETOS PRVIČ V VEČJEM ŠTEVILU NA ZIMSKEM POHODU NA STOL

20. februarja 1942 leta so bili borci Cankarjeve čete napadeni po Nemcih na Zagrebški planini pod Stolom. Četa se je pravočasno umaknila na Mali Stol k Prešernovi koči. Nemci so hoteli borce zajeti in kljub zimskemu času izvedli napad še na Stol. V neenakem boju je padel partizan Jože Koder z Nemškega rovta na Primorskem. Šele po večurni borbi se je četa umaknila v dolino Završnice. Nemci so nato zasedli kočico in jo po umiku še isti večer zažgali. V počastitev partizanske borbe na Stolu je vsako leto v februarju spominski pohod na Stol.

Letos smo odšli na to pot tudi Zmajevi planinci. Bilo nas je osem. V soboto 21. februarja ob pol 6. uri zjutraj smo se zbrali pred tovarno in se skupaj odpeljali do Žirovnice, od tu naprej pa smo zagazili v sneg. Pot po kateri smo hodili je bila že zelo dobro uhojena saj po številu avtomobilov in avtobusov (vlakov nismo šteli) je šlo pred nami že zelo veliko ljudi, o čemer pa smo se malo kasneje sami prepričali.

Kljub temu, da nismo imeli prav velike kondicije smo kmalu dohiteli dolgo kolono, ki pa je zaradi ozke gazi nismo mogli prehiteti.

Skupina udeležencev pohoda na Stol, med njimi osem Zmajevcev. Na sliki se vidijo Primc, Bolte, Robernik, Srebotnik in Drčar.

IZKAZNICA

O UDELEŽBI
SPOMINSKEGA POHODA NA STOL

Po enurni hoji smo se izluščili iz megle in pozdravilo nas je jasno nebo in vrhovi obsijani od jutranjega sonca. Do Valvazorja (1180 m) smo hodili v strnjeni koloni 1 uro in 45 minut. Pri Valvazorjevi koči smo se malo odpočili, nato pa smo se odpravili naprej.

Letos je bila smer zaradi visokega snega na Stolu (4 m) in nevarnih plazov spremenjena. Od Valvazorja smo odšli na Doslóvsko planino in nato na Zagrebško planino in se vračali nazaj proti Valvazorjevemu domu. Ob vrnitvi na cilj je vsak udeleženec pohoda prejel izkaznico o udeležbi in vsi tisti, ki so bili prvič so prejeli bronasto spominsko značko. Povem naj še to, da za trikratni pohod sprejmeš srebrno in za petkratni pohod zlato značko.

Domov smo se vračali srečni in zadovoljni in vsak pri sebi si je mislil, šel bom tudi drugo leto.

Brigita Krisper

Ijubitelji planin

Izlet na Polhograjske domomite

Kljub mrazu in visokemu snegu smo se v soboto 13.3.1976 zjutraj zbrali na avtobusni postaji in se odpeljali v Polhov Gradec. Res, da nas ni bilo veliko, ampak vsi, ki so se prijavili, so tudi prišli. Vodja za ta izlet je bil član PD Saturnus Marjan Bernik. Povem naj še to, da je bil to prvi skupni izlet Zmaj - Saturnus.

Startali smo zelo dobre volje in razpoloženi. Na začetku je bila naša pot lepo zgažena, zato smo veseli zakorakali v breg in čeprav je bilo hladno smo se kmalu tako ogreli, da smo slekli bunde.

Toda naše že uhojene poti je kmalu zmanjkalo. Končala se je v vasi Ravnik v Mačkovem grabnu. Tu pa smo se ustavili in se gledali kdo bo najbolj korajžen in prvi zagazil v čisto svež in cel sneg. Niti pomišljali nismo, da bi se vrnili nazaj v dolino. Prvi je zakorakal najmočnejši Metod (pa čeprav je šele začetnik v hribih). Snega pa je bilo toliko, da se mu je ponekod udiralo do pasu, pa se ga ni ustrašil. Ker pa so bile v naši skupini tri ženske in štirje moški so gradnjo prve gazi

prevzeli oni. Seveda pa bi vsi radi hodili prvi in delali novo pot v snegu, kar pa ni bilo mogoče, so se dogovorili in izmenoma hodili naprej. Vedno pa se je tisti, ki je delal gaz (ko je bil že utrujen) vra-

čal na zadnje mesto v vrsti, kjer si je nabiral novih moči. Nekaj časa je hodil naprej Metod nato Tone, Marjan, Tone II. itd. Za njimi pa smo hodile ženske, kot bi se sprehajale po parku. Ves čas na našem pohodu je bilo čudovito vreme, sijalo je sonce, nikjer umazanega snega, vsepovsod okoli nas je bilo čisto in bleščeče snežno belo. Večkrat smo pomislili na tiste reveže, ki so ostali spodaj v dolini, v megli, lužah in smradu mi pa smo uživali v zimski idili.

Med potjo smo srečali samo gamsa, ki nas je iz varnostne raz-

Do pasu v snegu na poti proti Polhograjski grmadi 13. marca. To je bil prvi skupni izlet Zmaja in Saturnusa.

dalje zvedavo opazoval. Pot nas je vodila pod Polhograjsko Grmado (898 m) in nato po pobočjih do Katarine. Tu smo se malo odpočili, se okrepčali in po zorani cesti mahnili naprej proti Toškemu čelu na Podutik. Vračali smo se prijetno utrujeni in srečni, da nam je zopet uspel izlet v zimi.

Brigita

Brigita Krisper, Marija Kozin, Bojana Lieber in Metod Bolte v skupini na prvem počitku proti Polhograjski grmadi.

grete z nami ?

OKVIRNI PROGRAM IZLETOV V LETU 1976

V tem časopisu obveščamo vse ljubitelje planin o planiranih izletih v tem letu. Po dveh izletih, ki sta že za nami se pripravljamo na naslednje:

17. april

Gremo na Kum. To je najvišji vrh v Zasavju (1219 m). Vodi Živic Miro.

29. maj

Izlet na Golico. Ta mesec je čas cvetenja narcis. Vodi Metod Bolte in Majda Barlič.

5. junij

Stol - letni pohod na Stol, ki je manj zahteven kot pozimi. Vodi Krisper Brigita.

19. junij

Snežnik - najvišja gora na Notranjskem in nato kopanje v Opatiji. Vodi Gerlica Slavko.

3. julij

Vsi tisti, ki še niste bili in tudi tisti, ki ste že bili pojditte na naš očak Triglav. Vodi Stane Gurk.

9. in 10. julij

Storžič. V petek popoldne gremo do Kališa, v soboto pa na vrh in v dolino. Vodi Majda Barlič in Krisper Brigita.

17. julij

Ščurkov pohod. To je jubilejni pohod v spomin na Saturnuškega planinca - sotovariša - ki je zelo veliko hodil na Veliko planino in prekmalu umrl za težko boleznijo. Iz Ljubljane do Velike planine gremo peš. Vodi Živic Miro.

31. julij

Škrlatica. To pot bomo verjetno opravili vsi tisti, ki smo bili namenjeni na ta vrh že leta 1974. (potrebna kondicija) Vodi Krisper Tone.

14. do 15. avgust

Tamar - Jalovec - Vršič. To je najlepša gora naših planin in v tej smeri zelo zahtevna. Zateva kondicijo. Vodi Krisper Tone.

21. do 22. avgust

Robanov kot - Korošica - Ojstrica - Kamniška Bistrica. To naj bi bil naš Zmajev skupinski izlet že šesti po vrsti v gore. Želimo čim več udeležbe, seveda pa je potrebno že prej opraviti nekaj izletov, da si utrdimo noge. Vodi Jože Lavrin.

28. do 29. avgust

Črna prst - Rodica - Razor planina. Ta pot je zelo lepa pa tudi preveč zahtevna ni. Vzpenjamo se samo do Črne prsti naprej pa hodimo po grebenih. Vodi Osterman Franc.

11. do 12. september

Dan planincev - ta dan je izlet do Rogovilca v Logarski dolini in se konča v Kamniški Bistrici. Ker pa imamo mi Zmajevci delovno soboto, se bomo tega izleta verjetno težko udeležili. Željeno pa je, da se

vsaj naslednji dan, ko je nedelja povzpne vsaj na kakšnega tisočaka. Vodi Erlah Tone.

25. do 26. september

Prisojnik ali Sleme. Prisojnik nam je vsaj večini že poznan, je zahtevnejši in zato je za isti dan z drugim vodičem organizirana tudi druga lažja tura, ki pa je tudi zelo lepa. To je iz Pišnice na Sleme in Vršič. Vodi Marjan Jakob in Polde Urajnar.

9. do 10. oktober

Takrat pa imamo izlet v neznanò zato tudi ne povemo kam gremo. To je izlet poln zabavnih točk in ne predstavlja nobenih planinskih naporov. Vodi Gerlica Slavko.

23. do 24. oktober

HOORUK. Pod tem naslovom se skriva delovna akcija, oskrba in priprava Saturnuškega doma na Mali planini za zimo. Vodi Živic Miro.

V planu je tudi Rombon za katerega pa čas še ni določen. Vodi Cuder Erfinij.

Na kraju bi izrazila željo, da bi se teh izletov udeležili čim več in v čimvečjem številu.

Planinsko društvo Saturnus želi udeležencem izletov obilo razvedrila in prijeten odih v naravi.

Krisper Brigita

**pišite v
naš glas**

Recept za infarkt

Razprava o sistemizaciji po domače.

Pri Koruznikovich so se dogovorili, da napravijo sistemizacijo delovnih mest. Vsakdo izmed članov družine je dobil čisto polo papirja, kjer je opisal svojo odgovornost, organizacijski profil, delovna sredstva, varstveni in psihofizični profil. Tašča, ki je slučajno po ves dan pletla in spletkalila, je protestirala že v začetku, da je ena pola papirja zanjo premalo, češ, da ne bo mogla vsega opisati na eno samo polo.

Po enomesečnem premoru so pripravili razpravo. Že v začetku se je zataknilo, kdo s kom sodeluje. Koordinator tašča trdi, da sodeluje z vsemi razen sošede Cempela, ki da je tako visoka, da ji nič ne pove, čeprav ona natančno ve, kako se mladi pri njih stalno prepirajo. Žena Krotilda je naštel vse od mesarja, dimnikarja in inkasantov, tako da je oče Koruznik posumil, če le ni malo preveč zanemarjen zaradi teh zunanjih sodelavcev. Najstnica Špela je v tej rubriki zamolčala, da se telesno povezuje s študentom Ivanom. Tašča je namreč večkrat posredovala kot referat o njeni pridnosti, češ naj se raje ogleda za fantom, kot je avtoličar Tone v zgornjem nadstropju. Kaj pomaga njenemu očetu diploma ekonomije, če si ne zna poiskati popoldanskega zaslužka, doma pa še varovalke ne bi znal zamenjati. Oče Koruznik

je imel naštete le člane družine, sam zase si je mislil, da bi mu zunanji sodelavci ocenili sodelovanje s taščo dvojno.

Za organizacijski profil ni potrebno poudariti, kdo je imel rubriko izpolnjeno in kdo ne. Ker je imela tašča za delovna sredstva naveden tudi jedilni pribor, resda je bil preje njen, si je oče Koruznik dopolnil to rubriko s krožniki, saj vendar je iz njih. Pri delovnih nalogah je imel oče Koruznik rubriko polno za izvrševanje hišnih opravil, dočim sta imeli žena in tašča vpisano kontrolo nad izvršenimi opravili. Pri kemijskih vplivih je imel ženski del osnovne celice dru-

žbe vpisan smrad, zaradi vonjav ki so se pojavile, ko je Koruznik ves prepoten prišel s kakšnega vročega sestanka in si sezul čevlje. Plini pa so se razvijali zaradi vinjakov, ki jih je oče od časa do časa spil s kolegi, ko so mimogrede stopili na kavo. Po njegovi navedbi za ropot nad 90 decibelov se ni nobena spomnila, da je to njihovo regljanje. Za kadrovski profil ni bilo važno, kaj kdo napiše, ker ni bila možna reelekcija.

Kaj ni tudi pri nas nekaj podobnega. Se nismo tudi mi izgovarjali drug na drugega in pretirano stopnjevali predvsem negativno stran svojega delovnega mesta. In to samo zato, da se nam pri plači pozna za nekaj "fičnkov"!

Ni pa potrebno posebej poudarjati, da je pri Koruznikovich in pri nas razprava ostala na mrtvi točki in je povzročila samo "nekaj srčnih infarktov".

Osat

PA ŠE TO !

Delavcem, ki imajo premakljivi delovni čas, je do nedavnega vratar vpisoval čas prihoda in odhoda iz tovarne. Konec marca pa smo v ta namen montirali poleg vratarnice žigosno /registrirno/ uro, ki avtomatsko odtisne na posebno kartico točen čas. Ta ura, kot smo zvedeli, je zelo natančna, saj odstopa v enem letu le za eno minuto, v primeru izpada električnega toka pa deluje še pet dni.

Predvideno je, da se bo z mesecem majem razširil krog uporabnikov registrirne ure, ko bo zajetih več delavcev s premakljivim delovnim časom.

Pa še to. S 1. aprilom letos so dosedanji delavci s premakljivim delovnim časom začeli uporabljati uro. Žal, je zataknila že prvi dan. 1. april. Ustavila se je namreč že ob nastopu tega dne. Točno opolnoči. No, napaka je bila še isti dan odpravljena in ura že služi svojemu namenu. My

Oj, ta nori pust

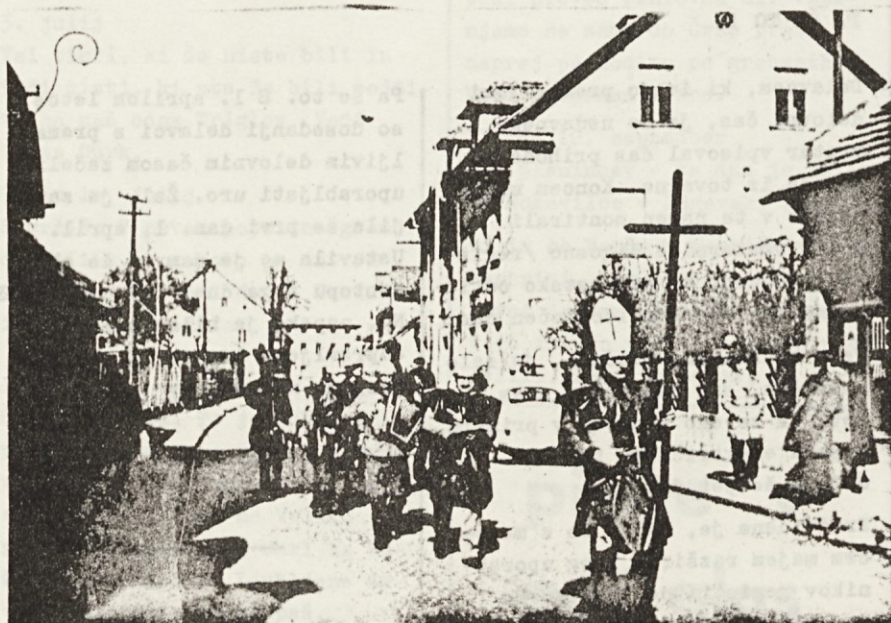
Brez "tradicionalnega" pokopavanja pusta tudi letos ni šlo. Čeprav je bilo še dan pred tem slišati, va verjetno letos s pogrebom ne bo nič, so se nekateri pogrebci kaj hitro našemili in kot je dejal nekdo, je

letošnja garderoba kot nalašč in v radost vseh prispela iz uvoza. Skoraj neverjetno se sliši, vendar je res. Prav ta dan sta namreč prispela dva nova stroja v tovarno in poleg lesene embalaže je bilo precej črnega polietilena, ki je tokrat zamenjal papirnata ogrinjača.

No, in pust je bil na nosilih, oglasila se je harmonika, sprevod je krenil na prvo postojanko - pred vratarnico. Z vsem svojim ceremonijalom je vzbujal pozornost in privabil številne gledalce.

Slišati pa je še bilo, da prihodnje leto pri nas ne bomo pokopavali pusta, če pri nas ne bomo količkaj resni vse leto. V to pa res ne dvomimo - kje pa...!

My

"Žalostni" sprevod pogrebcev s pustom na Šmartinski cesti

šport

ZMAJ na četrtem mestu v bowlingu

Igrišče bowlinga v Tivoliju
13.3.1976

Bilo je to prvo uradno tekmovanje za ekipe Tivoli A in B R.C. zavoda Tivoli in Zavarovalnico Sava, ter drugo za Alpe-Adria in ekipo Zmaja, kajti že pred meseci sta te dve ekipe odigrale uradno tekmo na igrišču bowlinga v Alpe Adria.

Po 40 minutnem ogrevanju so ekipe začele s tekmovanjem. Prva igra, naj omenim, da so se igralle 3 igre, je prinesla ekipi Zmaja dokaj dobro 3 mesto. Po menjavi stez je v drugi igri ekipa Zmaja dosegla najboljši rezultat in se tako povzpela na drugo mesto le z 48 keglji zaostanka za prvo plasirano ekipo. Toda tretja igra je prinesla razočaranje v ekipo Zmaja. Vsi štirje igralci so metali daleč pod svojim povprečjem in tako so zaradi te slabe igre padli na četrto mesto, čeprav so imeli precej možnosti za osvojitve prvega mesta. Pa drugič več sreče.

Ekipa Zmaja je nastopila v postavi: Bolta J., Telban L., Končina S., Češnovar B., Tratnik J.

Naj še omenim, da je prvo mesto v posamezni igri osvojil Telban Lado z odličnim rezultatom 205 podrgih kegljev.

Po končanem tekmovanju pa je bila prijetna zakusna v tamkajšnji restavraciji, kjer so podelili nagrade in diplome.

Edini gledalec in navijač iz tovarne Zmaj je bil tovariš Slemnik s sinom. Tekmovalci se mu zahvaljujemo za iskreno navijanje.

T.J.

gibanje članstva

FEBRUAR 1976

Prišli:

VOZLIČ Marija, delo na režijskih delih za določen čas od 7.2.76

KOROŠA Angela, delo na režijskih delih za določen čas od 9.2.76

HRIBAR Frančiška, delo na režijskih delih za določen čas od 11.2.76

PETROVIČ Milisav, transportni delavec za nedoločen čas od 12.2.76

GLUŠEC Stojanka, delo na režijskih delih od 25.2.1976.

"NAŠ GLAS" izdaja mesečno v nakladi 550 izvodov delovna skupnost tovarne "ZMAJ" Ljubljana. Glasilo ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik: SMOLIČ Franc, urednik: Morijan MAYER. Tisk: Tiskarna KRESIJA, Ljubljana, Adamič-Lundrovo nabrežje 2. Po pristojnem mnenju št. 421-1/73 oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Odšli:

KOPROL Tatjana, 15.2.76, tehnični administrator

PIRC Vlasta, 6.2.1976, delavec na režijskih delih

TOMAŽIČ Milka, 15.2.1976, upokojitev - dispečer.

zahvala mimi vrbinc

Podpisana Vrbinc Marija se na tem mestu najlepše zahvaljujem vsem sodelavcem iz proizvodnje in ostalih služb za cvetje in darila ob mojem odhodu v pokoj. Moram priznati, da sem bila presenečena in ganjena o tolikšni pozornosti, ko so sodelavci v proizvodnji poklonili nekaj dragocenih minut mojemu slovesu na moj zadnji delovni dan v Zmaju.

Vsem iskrena hvala!

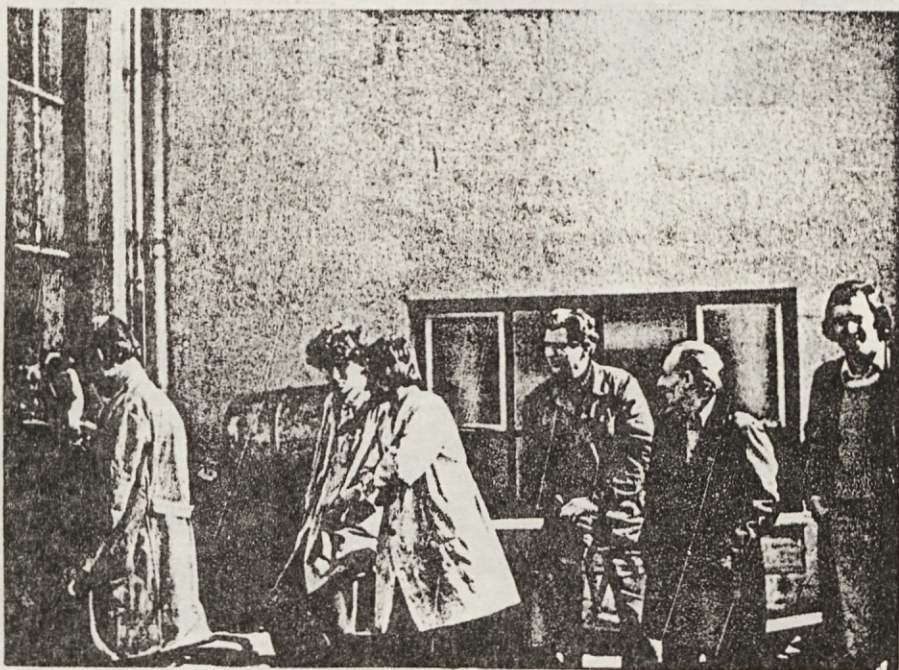
Marija Vrbinc

rojstni dan

V APRILU PRAZNUJEJO

Katarina SLAVIČEK
Katarina CMREČNJAK
Majda PUŠ
Ciril NOVAK
Mara VARDJAN
Enes JELAČA
Milivoj JOVANOVIČ
Branka ŽEFRAN
Albina PETAN
Julijana PERETIČ
Vladimir TELBAN
Tatjana RUPAR
Milenca JUGOVIČ
Franc VEZJAK
Stojan AZINOVICH
Marija KOREVEC
Alojz MLAKAR
Slavica ŠRIBAR
Stojanka JORGOVANOVIČ
Savka DJUKIČ
Zagorka RISTEVSKI
Gordana MEDVED
Djuro DEBELEC
Danica VIDIC
Filip MEDVED
Bogomir PERŠIČ
Katarina PUŠELJ
Marko SINJUR
Cvetka ROME
Anka RIVO
Živka ZBRNOVLJEVIČ
Marija GNIDOVEC
Edvard MANDELJ

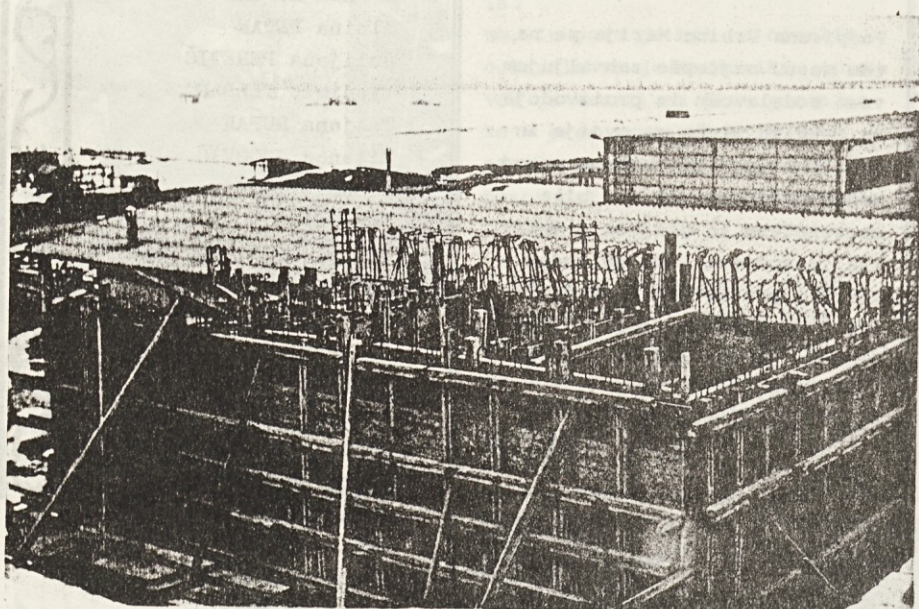
čestitamo

Utrip začetka pomladi na Zmajevem dvorišču

zadnje novice z gradbišča

Pomlad je končno prodrla tudi na naše gradbišče v Stegnah, o debeli snežni odeji pa ni več sledi.

Naš objekt ima že streho razen na tistem mestu, kjer se gradi transformatorska postaja in ki je bila ob mojem obisku že vsa opažena do višine strehe.

Pred 1. aprilom so delavci gradbenega podjetja "Tehnika" pričeli z izkopom zunanje kanalizacije. V ta namen bo treba izkopati 5.000 kubičnih metrov zemlje, saj bo jarek globok 7 metrov v dolžini 86 metrov za cev premera 110 centimetrov, nato pa še 20 metrov dolžine za cev s premerom 80 centimetrov. Priključek bo na objektu na zbiralni jašek atmosfere in fekalne kanalizacije, na

drugi strani pa na obstoječo kanalizacijo.

Na strehi pa se že izvaja parna zapora kar pomeni, prva izolacija, ki naj bi držala vodo. Kot je povedal delovodja Karlo Feliks, pa se v delavnicah še izvajajo mizarska in ključavničarska dela na oknih, vratih in slično. My

Pokrivanje strehe, gradnja prostora za transformatorsko postajo in slika desno: streha z eno izmed 16 odprtih za svetlobno kupolo.

